

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

65 metai

2022 m. gegužės 17 d.

Turinys

II Ne teisėkūros procedūra priimami aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2022 m. gegužės 16 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/748, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) 2015/735 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Pietų Sudane 1
- ★ 2022 m. vasario 8 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/749, kuriuo dėl perėjimo prie naujų lyginamųjų indeksų, susietų su tam tikromis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, iš dalies keičiami Deleguotajame reglamente (ES) 2017/2417 nustatyti techniniai reguliavimo standartai ⁽¹⁾ 4
- ★ 2022 m. vasario 8 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/750, kuriuo dėl perėjimo prie naujų lyginamųjų indeksų, susietų su tam tikromis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, iš dalies keičiami Deleguotajame reglamente (ES) 2015/2205 nustatyti techniniai reguliavimo standartai ⁽¹⁾ 6
- ★ 2022 m. gegužės 16 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/751, kuriuo, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką, nepatvirtinama veiklioji medžiaga chlorpikrinas ⁽¹⁾ 11

SPRENDIMAI

- ★ 2022 m. balandžio 5 d. Tarybos sprendimas (ES) 2022/752, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimo 1999/70/EB dėl nacionalinių centrinių bankų išorės auditorių nuostatos, susijusios su *Bank of Greece* išorės auditoriumi 13
- ★ 2022 m. gegužės 16 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2022/753, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2019/938, kuriuo remiamas pasitikėjimo stiprinimo procesas siekiant sukurti teritoriją be branduolinių ir visų kitų masinio naikinimo ginklų Artimuosiuose Rytuose ... 15

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

- ★ 2022 m. gegužės 16 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2022/754, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2019/797 dėl ribojamųjų priemonių, skirtų kovai su Sąjungai ar jos valstybėms narėms gresiančiais kibernetiniais išpuoliais 16
- ★ 2022 m. gegužės 16 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (BUSP) 2022/755, kuriuo įgyvendinamas Sprendimas (BUSP) 2015/740 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Pietų Sudane 17
- ★ 2021 m. rugsėjo 30 d. Komisijos sprendimas (ES) 2022/756 dėl priemonių SA.32014, SA.32015, SA.32016 (2011/C) (ex 2011/NN), kurias Italija ir Sardinijos regiono administracija taikė bendrovei „Saremar“ (pranešta dokumentu Nr. C(2021) 6990) ⁽¹⁾ 19
- ★ 2022 m. gegužės 11 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/757, kuriuo dėl medicinos priemonių kokybės vadybos sistemų, sterilizavimo ir rizikos valdymo taikymo medicinos priemonėms darniųjų standartų iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2021/1182 27

REKOMENDACIJOS

- ★ 2022 m. balandžio 27 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2022/758 dėl žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo) 30

DARBO TVARKOS TAISYKLĖS IR PROCEDŪROS REGLAMENTAI

- ★ 2022 m. balandžio 4 d. Valdybos sprendimas Nr. 28/2022 dėl vidaus taisyklių, susijusių su duomenų subjektų tam tikrų teisių apribojimais dėl asmens duomenų tvarkymo Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai vykdam savo veiklą 45

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE.

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

TARYBOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2022/748

2022 m. gegužės 16 d.

kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) 2015/735 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Pietų Sudane

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2015 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentą (ES) 2015/735 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Pietų Sudane, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 748/2014 ⁽¹⁾, ypač į jo 22 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2015 m. gegužės 7 d. Taryba priėmė Reglamentą (ES) 2015/735;
- (2) pagal Reglamento (ES) 2015/735 22 straipsnio 4 dalį Taryba peržiūrėjo to reglamento II priede pateiktą asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą;
- (3) Taryba padarė išvadą, kad ribojamosios priemonės vienam į Reglamento (ES) 2015/735 II priedą įtrauktam asmeniui turėtų būti taikomos toliau ir kad to asmens įrašas turėtų būti atnaujintas ir pernumeruotas;
- (4) todėl Reglamentas (ES) 2015/735 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) 2015/735 II priedas iš dalies keičiamas, kaip išdėstyta šio reglamento priede.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁽¹⁾ O L L 117, 2015 5 8, p. 13.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. gegužės 16 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. BORRELL FONTELLES

PRIEDAS

Reglamento (ES) 2015/735 II priedo lentelė pakeičiama taip:

	„Vardas ir pavardė	Identifikuojamoji informacija	Įtraukimo į sąrašą priežastys	Įtraukimo į sąrašą data
1.	Michael MAKUEI LUETH	Gimimo data: 1947 m. Gimimo vieta: Bor (Boras), Sudanas (dabar Pietų Sudanas). Lytis: vyras	Michael Makuei Lueth nuo 2013 m. eina Informacijos ir transliavimo ministro pareigas; dabartinėje pereinamojo laikotarpio nacionalinės vienybės vyriausybėje jis šias pareigas eina ir toliau. Jis taip pat buvo vyriausybės delegacijos Tarpvvyriausybėje vystymosi institucijoje atstovas spaudai 2014–2015 m. ir 2016–2018 m. vykusiose taikos derybose. M. Makuei trukdė politiniam procesui Pietų Sudane, visų pirma kurstančiais viešais pareiškimais kliudydamas įgyvendinti 2015 m. rugpjūčio mėn. susitarimą dėl konflikto Pietų Sudane sprendimo (ARCSS), kuris 2018 m. rugsėjo mėn. buvo pakeistas Atnaujintu ARCSS, kliudydamas ARCSS Jungtinės stebėsenos ir vertinimo komisijos (JMEC), pervadintos „Pagal Atnaujintą ARCSS pertvarkyta JMEC“, darbui, ir trukdydamas steigti ARCSS pereinamojo laikotarpio teisingumo institucijas, nors jų įsteigimas buvo numatytas ir Atnaujintame ARCSS. Be to, jis trukdė vykdyti Jungtinių Tautų regioninių apsaugos pajėgų operacijas. M. Makuei taip pat atsakingas už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant saviraiškos laisvės apribojimus.	2018 2 3“

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2022/749

2022 m. vasario 8 d.

kuriuo dėl perėjimo prie naujų lyginamųjų indeksų, susietų su tam tikromis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, iš dalies keičiami Deleguotajame reglamente (ES) 2017/2417 nustatyti techniniai reguliavimo standartai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ⁽¹⁾, ypač į jo 32 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2017/2417 ⁽²⁾, be kita ko, nustatomos eurais (EUR), svarais sterlingų (GBP) ir JAV doleriais (USD) išreikštų ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasės, kurioms taikoma Reglamento (ES) Nr. 600/2014 28 straipsnyje nurodyta prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareiga. GBP ir USD išreikštų priemonių klasės yra susietos su Londono tarpbankinės palūkanų normos (LIBOR) lyginamaisiais indeksais;
- (2) LIBOR administruojanti ICE lyginamųjų indeksų administracija (IBA) paskelbė, kad GBP ir JPY LIBOR skelbimas bus nutrauktas 2021 m. pabaigoje, o tam tikrų terminų USD LIBOR skelbimas bus nutrauktas 2023 m. birželio mėn. 2021 m. kovo 5 d. Jungtinės Karalystės finansų priežiūros institucija (*Financial Conduct Authority*, FCA) patvirtino, kad arba administratoriai nutrauks visų LIBOR normų skelbimą, arba jos nebebus reprezentatyvios. Be to, Komisija, Europos Centrinis Bankas, kaip bankų priežiūros institucija (ECB Bankų priežiūros tarnyba), Europos bankininkystės institucija (EBI) ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) paskelbė bendrą pareiškimą, kuriuo sandorio šalys primygtinai raginamos kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d. naujose sutartyse kaip pagrindinę palūkanų normą nustoti naudoti visas LIBOR normas, įskaitant USD LIBOR;
- (3) taigi po 2021 m. gruodžio 31 d. sandorio šalys nebegalės sudaryti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių sutarčių, susietų su GBP LIBOR, nes tas lyginamasis indeksas nebebus skelbiamas, ir tikimasi, kad sandorio šalys nebesudarys ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių sutarčių, susietų su USD LIBOR. Todėl manoma, kad likusi prekybos tomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis apimtis, kaip ir jų likvidumas, bus nuliniai arba labai nedideli. Tas pats pasakytina ir apie tų išvestinių finansinių priemonių sandorių, kurių tarpuskaitą atliks pagrindinės sandorio šalys arba kuriais bus prekiaujama prekybos vietose, apimtį ir numatoma, kad išvestinių finansinių priemonių, susietų su USD LIBOR, apimtis arba likvidumas mažės. Dėl tų įvykių reikia pakeisti tarpuskaitos prievolės taikymo sritį ir vėliau iš dalies pakeisti Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2015/2205 ⁽³⁾, kad išvestinės finansinės priemonės, susietos su GBP LIBOR ir USD LIBOR, būtų pašalintos iš tarpuskaitos prievolės taikymo srities. Todėl išvestinių finansinių priemonių klasės, kurioms šiuo metu taikoma prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareiga ir kurios susietos su GBP LIBOR arba USD LIBOR, nuo 2022 m. sausio 3 d. nebeatitiks Reglamento (ES) Nr. 600/2014 32 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos, pagal kurią išvestinėms finansinėms priemonėms taikoma prekybos išvestinėmis finansinėmis priemonėmis pareiga. Todėl tos išvestinių finansinių priemonių klasės turi būti pašalintos iš prekybos pareigos taikymo srities;

⁽¹⁾ OL L 173, 2014 6 12, p. 84.

⁽²⁾ 2017 m. lapkričio 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2017/2417, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų papildomas tam tikroms išvestinėms finansinėms priemonėms taikytinos prekybos pareigos techniniais reguliavimo standartais (OL L 343, 2017 12 22, p. 48).

⁽³⁾ 2015 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2205, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos dėl tarpuskaitos prievolės techniniai reguliavimo standartų (OL L 314, 2015 12 1, p. 13).

- (4) kadangi planuojamas GBP LIBOR skelbimo nutraukimas numatytas 2021 m. pabaigoje, o Komisija, ECB Bankų priežiūros tarnyba, ESMA ir EBI išreiškė reguliavimo lūkesčius, kad sandorio šalys kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d. naujose sutartyse kaip pagrindinę palūkanų normą nustotų naudoti visas LIBOR normas, tikimasi, kad LIBOR pagrįstų palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių bus atsisakyta greitai. Vietoj to po 2021 m. gruodžio 31 d. sandorio šalys turėtų prekiauti kitomis ne biržos palūkanų normų išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, visų pirma ne biržos palūkanų normų išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, susietomis su nerizikingomis GBP arba USD palūkanų normomis, arba atlikti jų tarpuskaitą. Taigi šis reglamentas turėtų įsigalioti nedelsiant po jo paskelbimo;
- (5) todėl Deleguotasis reglamentas (ES) 2017/2417 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (6) šis reglamentas grindžiamas Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) Komisijai pateiktais techninių reguliavimo standartų projektais;
- (7) ESMA dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais pagrįstas šis reglamentas, surengė atviras viešas konsultacijas, išnagrino galimas susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 (*) 37 straipsniu, pateikti savo rekomendaciją,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Deleguotojo reglamento (ES) 2017/2417 pakeitimas

Deleguotojo reglamento (ES) 2017/2417 priedo 2 ir 3 lentelės išbraukiamos.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. vasario 8 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

(*) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2022/750

2022 m. vasario 8 d.

kuriuo dėl perėjimo prie naujų lyginamųjų indeksų, susietų su tam tikromis ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, iš dalies keičiami Deleguotajame reglamente (ES) 2015/2205 nustatyti techniniai reguliavimo standartai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/2205 ⁽²⁾, be kitų dalykų, nustatomos ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, išreikštų eurai (EUR), svarais sterlingų (GBP), Japonijos jenomis (JPY) ir JAV doleriais (USD), kurioms taikoma tarpuskaitos prievolė, klasės. Tos klasės apima vieną klasę, kurios valiuta EUR ir kuri susieta su euro vienos nakties palūkanų vidurkio indekso (EONIA) norma, taip pat kelias klases, kurių valiutos – GBP, JPY ar USD ir kurios susietos su Londono tarpbankine palūkanų norma (LIBOR), tačiau abiejų normų (EONIA ir LIBOR) teikimas bus nutrauktas;
- (2) EONIA administratorius Europos pinigų rinkų institutas pranešė, kad EONIA normų teikimas bus nutrauktas 2021 m. pabaigoje. Panašiai ir LIBOR administruojantis ICE lyginamųjų indeksų administratorius pranešė, kad GBP LIBOR, JPY LIBOR ir tam tikrų terminų užfiksuotų USD LIBOR normų skelbimas taip pat bus nutrauktas 2021 m. pabaigoje, o visų likusių USD LIBOR normų – 2023 m. birželio mėn. 2021 m. kovo 5 d. Jungtinės Karalystės finansų priežiūros institucija (*Financial Conduct Authority*) patvirtino, kad iš tiesų arba administratoriai nutrauks visų LIBOR normų skelbimą, arba jos nebebus reprezentatyvios. Be to, Komisija, Europos Centrinis Bankas, kaip bankų priežiūros institucija (ECB Bankų priežiūros tarnyba), Europos bankininkystės institucija (EBI) ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) paskelbė bendrą pareiškimą, kuriuo sandorio šalys primygtinai raginamos kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d. naujose sutartyse kaip pagrindinę palūkanų normą nustoti naudoti visas LIBOR normas, įskaitant USD LIBOR;
- (3) todėl po 2021 m. gruodžio 31 d. sandorio šalys nebegalės sudaryti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių sutarčių, susietų su EONIA, GBP LIBOR ar JPY LIBOR, nes tie lyginamieji indeksai nebebus teikiami, arba nebeturėtų sudaryti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių sutarčių, susietų su USD LIBOR. Taigi tą dieną išvestinių finansinių priemonių, susietų su EONIA, GBP LIBOR ar JPY LIBOR, apimtis bei likvidumas taps nuliniai ir pagrindinės sandorio šalys taip pat nebevykdys tų sandorių tarpuskaitos. Tą pačią dieną išvestinių finansinių priemonių, susietų su USD LIBOR, likvidumas taip pat turėtų tapti neberekšmingas. Todėl, išvestinių finansinių priemonių, kurioms šiuo metu taikoma tarpuskaitos prievolė ir kurios yra susietos su EONIA, GBP LIBOR ar JPY LIBOR, klasės nebeatitiks dviejų iš Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatytų tarpuskaitos prievolės taikymo sąlygų, t. y. reikalavimo turėti pakankamą likvidumo lygį ir reikalavimo, kad jų tarpuskaitą atliktų leidimą gavusi ar pripažinta pagrindinė sandorio šalis, o išvestinių finansinių priemonių, kurioms šiuo metu taikoma tarpuskaitos prievolė ir kurios yra susietos su USD LIBOR, klasės nebeatitiks vienos iš Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatytų tarpuskaitos prievolės taikymo sąlygų, t. y. reikalavimo turėti pakankamą likvidumo lygį. Vadinas, tos klasės turėtų būti pašalintos iš tarpuskaitos prievolės taikymo srities;
- (4) reguliavimo institucijos ir rinkos dalyviai dirbo, kad šioms valiutoms nustatytų pakaitines normas, visų pirma parengė naujas nerizikingas palūkanų normas, kurios dabar naudojamos kaip lyginamieji indeksai finansinėms priemonėms ir finansinėms sutartims. Visų pirma EUR, USD, GBP ir JPY valiutoms atitinkamai rengiamos nerizikingos palūkanų normos: euro trumpalaikio skolinimosi norma (€STR), garantuota vienos nakties

⁽¹⁾ OL L 201, 2012 7 27, p. 1.

⁽²⁾ 2015 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2205, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012 nuostatos dėl tarpuskaitos prievolės techninių reguliavimo standartų (OL L 314, 2015 12 1, p. 13).

finansavimo norma (*Secured Overnight Financing Rate (SOFR)*), svaro sterlingų vienos nakties indeksų vidurkis (*Sterling Over Night Index Average (SONIA)*) ir Tokijo vienos nakties palūkanų vidurkio norma (*Tokyo Overnight Average Rate (TONA)*). Konkrečiau kalbant apie ne biržos išvestinių finansinių priemonių rinką, tai reiškia, kad sandorio šalys jau prekiauja ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių sutartimis, susietomis su €STR, SOFR, SONIA ir TONA, o tam tikros pagrindinės sandorio šalys atlieka tų sandorių tarpuskaitą;

- (5) ESMA buvo pranešta apie ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, susietų su €STR, SOFR, SONIA ar TONA, kurių tarpuskaitą atlikti leista tam tikroms pagrindinėms sandorio šalims, klases. Kiekvienos iš tų klasių atveju ESMA įvertino esminius kriterijus, kuriais remiantis joms taikoma tarpuskaitos prievolė, įskaitant standartizacijos lygį, apimtį ir likvidumą, taip pat galimybę gauti kainodaros informaciją. Siekdama bendro tikslo mažinti sistemine riziką, pagal Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatytą procedūrą ESMA nustatė ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, kurios susietos su kai kuriomis iš tų nerizikingų palūkanų normų ir kurioms turėtų būti taikoma tarpuskaitos prievolė, klases. Todėl tos klasės turėtų būti įtrauktos į tarpuskaitos prievolės taikymo sritį;
- (6) apskritai skirtingoms sandorio šalims reikia skirtingų laikotarpių, kad jos galėtų įdiegti būtinas priemones ir pradėti atlikti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, kurioms taikoma tarpuskaitos prievolė, tarpuskaitą. Tačiau šiuo atveju sandorio šalys turėjo laiko pasirengti perėjimui prie kitų lyginamųjų indeksų ir 2021 m. pabaigoje planuotam EONIA, EUR LIBOR, GBP LIBOR ar JPY LIBOR teikimo nutraukimui, be kita ko, atitinkamai pritaikyti savo tarpuskaitos priemones. Toms sandorio šalims, kurioms jau taikoma tarpuskaitos prievolė ir kurios atlieka ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, išreikštų EUR ar GBP, tarpuskaitą, reikšmingų (arba net jokių) tarpuskaitos sutarčių ar procesų pakeitimų daryti nereikia, kad galėtų vykdyti su naujomis nerizikingomis palūkanų normomis susietų ir tomis valiutomis išreikštų išvestinių finansinių priemonių klasių tarpuskaitą. Iš tiesų, jeigu sandorio šalys turi įdiegusias tarpuskaitos priemones, kad galėtų atlikti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, išreikštų EUR ar GBP, tarpuskaitą, tam, kad galėtų atlikti su nerizikingomis palūkanų normomis susietų ir tomis valiutomis išreikštų ne biržos palūkanų normų išvestinių priemonių tarpuskaitą, joms nereikia nustatyti ir įdiegti visiškai naujų tarpuskaitos priemonių, kaip kad reikėjo tuomet, kai jos pirmą kartą pradėjo atlikti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, išreikštų tomis valiutomis, tarpuskaitą. Su naujosiomis nerizikingomis palūkanų normomis susietų išvestinių finansinių priemonių tarpuskaita yra susijusi su platesnio masto pasirengimu pereiti nuo EONIA ir LIBOR prie naujų lyginamųjų indeksų, todėl siekiant, kad ta prievolė būtų vykdoma tvarkingai ir laiku, papildomo laipsniško taikymo etapo nustatyti nereikia. Pakeitimai, padaryti siekiant nustatyti naujas ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, susietų su nerizikingomis palūkanų normomis ir išreikštų EUR ir GBP, klases, turėtų būti pradėti taikyti šio reglamento įsigaliojimo dieną;
- (7) Komisijai, ESMA, ECB bankų priežiūros tarnybai ir EBI paskelbus bendrą pareiškimą, kuriuo sandorio šalys primygtinai raginamos kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d. naujose sutartyse kaip pagrindinę palūkanų normą nustoti naudoti visas LIBOR normas, sandorio šalys turėjo suplanuoti savo pasirengimą, įskaitant tarpuskaitos priemones, nutraukti susiejimą su USD LIBOR. Tie patys argumentai dėl sandorio šalių, kurios yra įdiegusios tarpuskaitos priemones, kad galėtų atlikti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių tam tikra valiuta tarpuskaitą, gebėjimo tas priemones per gana trumpą persitvarkymui skirtą laiką pritaikyti taip, kad galėtų atlikti ne biržos palūkanų išvestinių finansinių priemonių, susietų su nerizikingomis palūkanų normomis ta pačia valiuta, tarpuskaitą, taip pat tinka sutartims, išreikštoms USD, tačiau tam tikri papildomi elementai rodo, kad dėl sutarčių, išreikštų USD, jos yra mažiau pasirengusios. Visų pirma pagrindinės sandorio šalys dar nepranešė, kada ne biržos palūkanų normų išvestines finansines priemones, susietas su USD LIBOR, kurių tarpuskaitą jos dabar atlieka, konvertuos į ne biržos palūkanų normų išvestines finansines priemones, susietas su SOFR, taip pat kol kas neaišku, kaip privaloma tarpuskaita bus pritaikyta šių priemonių vidaus rinkoje. Dėl šio naujo sudėtingumą didinančio aspekto sandorio šalims reikės daugiau laiko pasirengti vykdyti ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, susietų su USD nerizikinga palūkanų norma, tarpuskaitos prievolę, todėl siekiant, kad ta prievolė būtų vykdoma tvarkingai ir laiku, reikia nustatyti papildomą laipsniško taikymo etapą. Pakeitimai, padaryti siekiant nustatyti naują ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, susietų su nerizikingomis palūkanų normomis ir išreikštų USD, klasę, turėtų būti pradėti taikyti po trijų mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos;
- (8) planuojamas EONIA, GBP LIBOR ir JPY LIBOR teikimo nutraukimas numatytas 2021 m. pabaigoje, taigi nuo 2022 m. sausio 3 d. vykdyti prekybos su šiais lyginamaisiais indeksais susietomis ne biržos palūkanų normų išvestinėmis finansinėmis priemonėmis ar atlikti jų tarpuskaitą nebebus įmanoma. Be to, Komisijai, ESMA, ECB bankų priežiūros tarnybai ir EBI paskelbus bendrą pareiškimą, kuriuo sandorio šalys primygtinai raginamos kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 31 d. naujose sutartyse kaip pagrindinę palūkanų normą nustoti naudoti visas LIBOR normas, sandorio šalys nuo 2022 m. sausio 3 d. turėtų nevykdyti prekybos ne biržos palūkanų išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, susietomis su USD LIBOR, ir neatlikti jų tarpuskaitos. Vietoj to po 2022 m. sausio 3 d. sandorio šalys prekiaus kitomis ne biržos palūkanų normų išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, visų pirma susietomis su nerizikingomis palūkanų normomis, arba atliks jų tarpuskaitą. Taigi šis reglamentas turėtų įsigaliooti nedelsiant po jo paskelbimo;

- (9) todėl Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2205 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (10) šis reglamentas grindžiamas ESMA Komisijai pateiktais techninių reguliavimo standartų projektais;
- (11) ESMA surengė atviras viešas konsultacijas dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais grindžiamas šis reglamentas, išnagrinėjo galimas su jais susijusias sąnaudas ir naudą, paprašė, kad Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupė, įsteigta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 ⁽³⁾ 37 straipsnį, pateiktų savo nuomonę, ir pasikonsultavo su Europos sisteminės rizikos valdyba,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Deleguotojo reglamento (ES) 2015/2205 pakeitimas

Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2205 iš dalies keičiamas taip:

1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiamos 1a ir 1b dalys:

„1a. Nukrypstant nuo 1 dalies, sutarčių, priklausančių vienai iš priedo 4 lentelės D.4.1, D.4.2 eilutėse nustatytų ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasių, atžvilgiu tarpuskaitos prievolė įsigalioja 2022 m. gegužės 18 d.

1b. Nukrypstant nuo 1 dalies, sutarčių, priklausančių vienai iš priedo 4 lentelės D.4.3 eilutėje nustatytų ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasių, atžvilgiu tarpuskaitos prievolė įsigalioja 2022 m. rugpjūčio 18 d.“;

b) 2 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Nukrypstant nuo 1, 1a ir 1b dalių, jei sutartys priklauso vienai iš priede nustatytų ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasių ir jas sudaro tai pačiai grupei priklausančios sandorio šalys, kai viena sandorio šalis yra įsteigta trečiojoje valstybėje, o kita – Sąjungoje, tų sutarčių atžvilgiu tarpuskaitos prievolė įsigalioja:

a) 2022 m. birželio 30 d., jeigu pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 13 straipsnio 2 dalį atitinkamos trečiosios valstybės atžvilgiu nepriimtas sprendimas dėl lygiavertiškumo to reglamento 4 straipsnio tikslais, taikomas šio reglamento priede nurodytoms ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims;

b) vėlesnę iš toliau nurodytų datų, jeigu pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 13 straipsnio 2 dalį atitinkamos trečiosios valstybės atžvilgiu priimtas sprendimas dėl lygiavertiškumo to reglamento 4 straipsnio tikslais, taikomas šio reglamento priede nurodytoms ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims:

i) praėjus 60 dienų nuo sprendimo dėl lygiavertiškumo, priimto pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 13 straipsnio 2 dalį atitinkamos trečiosios valstybės atžvilgiu to reglamento 4 straipsnio tikslais ir taikomo šio reglamento priede nurodytoms ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, įsigaliojimo;

ii) tarpuskaitos prievolės įsigaliojimo datą pagal 1 dalį.“;

⁽³⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Nukrypstant nuo 1, 1a, 1b ir 2 dalių, sutarčių, priklausančių vienai iš priede nustatytų ne biržos išvestinių finansinių priemonių klasių, atžvilgiu tarpuskaitos prievolė įsigalioja 2022 m. vasario 18 d., jei tenkinamos šios sąlygos:

a) tarpuskaitos prievolė nepradėta taikyti iki 2021 m. vasario 18 d.;

b) sutartys novacijos būdu keičiamos siekiant vienintelio tikslo – Jungtinėje Karalystėje įsteigtą sandorio šalį pakeisti valstybėje narėje įsteigta sandorio šalimi.“

2) Priedas pakeičiamas šio reglamento priedo tekstu.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. vasario 8 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

PRIEDAS

„PRIEDAS

Ne biržos palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių, kurioms taikoma tarpuskaitos prievolė, klasės

1 lentelė

Bazės apskaitimo sandorių klasės

Identifikavimo numeris	Rūšis	Bazinis indeksas	Atsiskaitymo valiuta	Terminas	Atsiskaitymo valiutos rūšis	Pasirinkimas	Tariamąsios sumos rūšis
A.1.1	Bazė	EURIBOR	EUR	28D–50M	Viena valiuta	Ne	Pastovi arba kintama

2 lentelė

Fiksuotos ir kintamos palūkanų normos apskaitimo sandorių klasės

Identifikavimo numeris	Rūšis	Bazinis indeksas	Atsiskaitymo valiuta	Terminas	Atsiskaitymo valiutos rūšis	Pasirinkimas	Tariamąsios sumos rūšis
A.2.1	Fiksuota ir kintama	EURIBOR	EUR	28D–50M	Viena valiuta	Ne	Pastovi arba kintama

3 lentelė

Išankstinių palūkanų normų sandorių klasės

Identifikavimo numeris	Rūšis	Bazinis indeksas	Atsiskaitymo valiuta	Terminas	Atsiskaitymo valiutos rūšis	Pasirinkimas	Tariamąsios sumos rūšis
A.3.1	FRA	EURIBOR	EUR	3D–3M	Viena valiuta	Ne	Pastovi arba kintama

4 lentelė

Vienos nakties indekso apskaitimo sandorių klasės

Identifikavimo numeris	Rūšis	Bazinis indeksas	Atsiskaitymo valiuta	Terminas	Atsiskaitymo valiutos rūšis	Pasirinkimas	Tariamąsios sumos rūšis
A.4.2	OIS	FedFunds	USD	7D–3M	Viena valiuta	Ne	Pastovi arba kintama
D.4.1	OIS	€STR	EUR	7D–3M	Viena valiuta	Ne	Pastovi arba kintama
D.4.2	OIS	SONIA	GBP	7D–50M	Viena valiuta	Ne	Pastovi arba kintama
D.4.3	OIS	SOFR	USD	7D–3M	Viena valiuta	Ne	Pastovi arba kintama“

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2022/751**2022 m. gegužės 16 d.****kuriuo, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką, nepatvirtinama veiklioji medžiaga chlorpikrinas****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinanti Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB ⁽¹⁾, ypač į jo 13 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) 2014 m. gruodžio 21 d. Europos chlorpikrino grupė (angl. ECG) pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 7 straipsnio 1 dalį pateikė Jungtinei Karalystei (toliau – valstybė narė ataskaitos rengėja) paraišką dėl veikliosios medžiagos chlorpikrino patvirtinimo;
- (2) pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 9 straipsnio 3 dalį 2014 m. birželio 18 d. valstybė narė ataskaitos rengėja pranešė pareiškėjai, kitoms valstybėms narėms, Komisijai ir Europos maisto saugos tarnybai (toliau – Tarnyba) apie paraiškos priimtinumą;
- (3) pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 11 straipsnio 2 ir 3 dalis buvo įvertintas šios veikliosios medžiagos poveikis žmonių ir gyvūnų sveikatai ir aplinkai, naudojant ją pagal pareiškėjos nurodytą paskirtį. 2017 m. gruodžio 12 d. valstybė narė ataskaitos rengėja pateikė Komisijai ir Tarnybai vertinimo ataskaitos projektą;
- (4) pagal to reglamento 12 straipsnio 1 dalį Tarnyba išplatino iš valstybės narės ataskaitos rengėjos gautą vertinimo ataskaitos projektą pareiškėjai ir kitoms valstybėms narėms ir surengė viešas konsultacijas dėl jo;
- (5) pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 12 straipsnio 3 dalį Tarnyba paprašė pareiškėjos valstybėms narėms, Komisijai ir Tarnybai pateikti papildomos informacijos;
- (6) atliekant tarpusavio vertinimą, Jungtinei Karalystei pranešus apie ketinimą išstoti iš Sąjungos pagal Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnį, 2019 m. birželio mėn. Italija perėmė atsakomybę už šią veikliąją medžiagą kaip valstybė narė ataskaitos rengėja;
- (7) valstybė narė ataskaitos rengėja atnaujintos vertinimo ataskaitos projekto forma pateikė Tarnybai papildomos informacijos vertinimą;
- (8) valstybės narės ir Tarnyba peržiūrėjo vertinimo ataskaitos projektą. 2020 m. sausio 30 d. Tarnyba pateikė Komisijai išvadą ⁽²⁾ dėl veikliosios medžiagos chlorpikrino vertinimo;
- (9) savo išvadoje Tarnyba nurodė, kad, remdamasi turima informacija, ji negalėjo užbaigti rizikos vartotojams, operatoriams, darbuotojams, šalia esantiems asmenims ir gyventojams vertinimo ir nustatė galimas problemas, susijusias su požeminiu vandeniu, dirvožemio makroorganizmais, mikroorganizmais ir dirvožemyje gyvenančiais netiksliniais nariuotakojais;
- (10) be to, nebuvo galima užbaigti rizikos vandens organizmams, bitėms, ant lapų gyvenantiems netiksliniams nariuotakojams, sliekams ir netiksliniams sausumos augalams vertinimo;

⁽¹⁾ OL L 309, 2009 11 24, p. 1.⁽²⁾ EFSA Journal 2020;18(3):6028, Conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance chloropicrin. doi:10.2903/j.efsa.2020.6028.

- (11) Komisija paragino pareiškėją pateikti pastabų dėl Tarnybos išvadų ir, remiantis Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 13 straipsnio 1 dalimi, dėl peržiūros ataskaitos projekto. Pareiškėja pateikė savo pastabas ir jos buvo atidžiai išnagrinėtos;
- (12) 2021 m. spalio 22 d. Komisija pristatė peržiūros ataskaitą ir šio reglamento dėl veikliosios medžiagos chlorpikrino nepatvirtinimo projektą Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatiniam komitetui. Komisija pažymėjo, kad Tarnybos nustatytų problemų nebuvo galima pašalinti, todėl negalima daryti išvados, kad patvirtinimo kriterijai yra tenkinami;
- (13) 2022 m. sausio 18 d. raštu pareiškėja atsiėmė savo paraišką dėl chlorpikrino patvirtinimo. Todėl chlorpikrinas neturėtų būti patvirtintas;
- (14) šiuo reglamentu nepanaikinama galimybė pagal Reglamento (EB) Nr. 1107/2009 7 straipsnį pateikti dar vieną paraišką dėl chlorpikrino patvirtinimo;
- (15) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Veikliosios medžiagos nepatvirtinimas

Veiklioji medžiaga chlorpikrinas nepatvirtinama.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. gegužės 16 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2022/752

2022 m. balandžio 5 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimo 1999/70/EB dėl nacionalinių centrinių bankų išorės auditorių nuostatos, susijusios su *Bank of Greece* išorės auditoriumi

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Protokolą Nr. 4 dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto, pridėtą prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jo 27 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į 2022 m. vasario 17 d. Europos Centrinio Banko rekomendaciją, skirtą Europos Sąjungos Tarybai, dėl *Bank of Greece* išorės auditorių (ECB/2022/3) ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Europos Centrinio Banko (ECB) ir valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionalinių centrinių bankų sąskaitų auditą atlieka nepriklausomi išorės auditoriai, kuriuos rekomenduoja ECB valdančioji taryba ir tvirtina Europos Sąjungos Taryba;
- (2) dabartinių *Bank of Greece* išorės auditorių *Deloitte Certified Public Accountants S.A.* įgaliojimai baigsis po 2021 finansinių metų audito. Todėl būtina paskirti išorės auditorius nuo 2022 finansinių metų;
- (3) *Bank of Greece* savo išorės auditoriais 2022–2026 finansiniams metams pasirinko *Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants S.A.*, numatant galimybę įgaliojimus pratęsti 2027–2028 finansiniams metams;
- (4) ECB valdančioji taryba rekomendavo *Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants S.A.* skirti *Bank of Greece* išorės auditoriumi 2022–2026 finansiniams metams, numatant galimybę įgaliojimus pratęsti 2027–2028 finansiniams metams;
- (5) atsižvelgiant į ECB valdančiosios tarybos rekomendaciją, reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Tarybos sprendimą 1999/70/EB ⁽²⁾,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimo 1999/70/EB 1 straipsnio 12 punktą pakeičiamas taip:

„12. *Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants S.A.* patvirtinama *Bank of Greece* išorės auditoriumi 2022–2026 finansiniams metams.“

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo apie jį dieną.

⁽¹⁾ OL C 102, 2022 3 2, p. 1.

⁽²⁾ 1999 m. sausio 25 d. Tarybos sprendimas 1999/70/EB dėl nacionalinių centrinių bankų išorės auditorių (OL L 22, 1999 1 29, p. 69).

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Europos Centriniam Bankui.

Priimta Liuksemburge 2022 m. balandžio 5 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

B. LE MAIRE

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2022/753**2022 m. gegužės 16 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2019/938, kuriuo remiamas pasitikėjimo stiprinimo procesas siekiant sukurti teritoriją be branduolinių ir visų kitų masinio naikinimo ginklų Artimuosiuose Rytuose**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2019 m. birželio 6 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2019/938 ⁽¹⁾;
- (2) Sprendimo (BUSP) 2019/938 1 straipsnyje nurodytai veiklai vykdyti jame yra numatytas 36 mėnesių įgyvendinimo laikotarpis nuo jo 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto finansavimo susitarimo sudarymo dienos;
- (3) įgyvendinimo partneris – Jungtinių Tautų Nusiginklavimo tyrimų institutas – paprašė tą įgyvendinimo laikotarpį pratęsti 12 mėnesių iki 2023 m. liepos 10 d., atsižvelgiant į tai, kad dėl COVID-19 pandemijos poveikio vėluojama įgyvendinti projektų veiklą pagal Sprendimą (BUSP) 2019/938;
- (4) Sprendimo (BUSP) 2019/938 1 straipsnyje nurodytos veiklos tąsa iki 2023 m. liepos 10 d. neturi jokios įtakos finansiniams ištekliams iki 2023 m. liepos 10 d.;
- (5) Sprendimas (BUSP) 2019/938 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimo (BUSP) 2019/938 5 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Jis nustoja galioti 2023 m. liepos 10 d.“

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2022 m. gegužės 16 d.

*Tarybos vardu**Pirmininkas*

J. BORRELL FONTELLES

⁽¹⁾ 2019 m. birželio 6 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/938, kuriuo remiamas pasitikėjimo stiprinimo procesas siekiant sukurti teritoriją be branduolinių ir visų kitų masinio naikinimo ginklų Artimuosiuose Rytuose (OL L 149, 2019 6 7, p. 63).

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2022/754**2022 m. gegužės 16 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2019/797 dėl ribojamųjų priemonių, skirtų kovai su Sąjungai ar jos valstybėms narėms gresiančiais kibernetiniais išpuoliais**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 29 straipsnį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2019 m. gegužės 17 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2019/797 ⁽¹⁾.
- (2) Sprendimas (BUSP) 2019/797 taikomas iki 2022 m. gegužės 18 d. Remiantis to sprendimo peržiūros rezultatais, šio sprendimo galiojimas turėtų būti pratęstas iki 2025 m. gegužės 18 d., o jame nustatytų ribojamųjų priemonių galiojimas turėtų būti pratęstas iki 2023 m. gegužės 18 d.
- (3) todėl Sprendimas (BUSP) 2019/797 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimo (BUSP) 2019/797 10 straipsnis pakeičiamas taip:

„10 straipsnis

Šis sprendimas taikomas iki 2025 m. gegužės 18 d. ir nuolat peržiūrimas. 4 ir 5 straipsniuose nustatytos priemonės priede išvardytų fizinių ir juridinių asmenų, subjektų ir organizacijų atžvilgiu taikomos iki 2023 m. gegužės 18 d.“.

*2 straipsnis*Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2022 m. gegužės 16 d.

*Tarybos vardu**Pirmininkas*

J. BORRELL FONTELLES

⁽¹⁾ 2019 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2019/797 dėl ribojamųjų priemonių, skirtų kovai su Sąjungai ar jos valstybėms narėms gresiančiais kibernetiniais išpuoliais (OL L 129I, 2019 5 17, p. 13).

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (BUSP) 2022/755**2022 m. gegužės 16 d.****kuriuo įgyvendinamas Sprendimas (BUSP) 2015/740 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Pietų Sudane**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 31 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2015 m. gegužės 7 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2015/740 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Pietų Sudane ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/449/BUSP ⁽¹⁾, ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2015 m. gegužės 7 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2015/740;
- (2) pagal Sprendimo (BUSP) 2015/740 12 straipsnio 2 dalį Taryba peržiūrėjo to sprendimo II priede pateiktą asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą;
- (3) Taryba padarė išvadą, kad ribojamosios priemonės vienam į Sprendimo (BUSP) 2015/740 II priedą įtrauktam asmeniui turėtų būti taikomos toliau ir kad to asmens įrašas turėtų būti atnaujintas ir pernumeruotas;
- (4) todėl Sprendimas (BUSP) 2015/740 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sprendimo (BUSP) 2015/740 II priedas iš dalies keičiamas, kaip išdėstyta šio sprendimo priede.

*2 straipsnis*Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2022 m. gegužės 16 d.

*Tarybos vardu**Pirmininkas*

J. BORRELL FONTELLES

⁽¹⁾ 2015 m. gegužės 7 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/740 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į padėtį Pietų Sudane ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/449/BUSP (OL L 117, 2015 5 8, p. 52).

PRIEDAS

Sprendimo (BUSP) 2015/740 II priedo lentelė pakeičiama taip:

	Vardas ir pavardė	Identifikuojamoji informacija	Įtraukimo į sąrašą priežastys	Įtraukimo į sąrašą data
„1.	Michael MAKUEI LUETH	Gimimo data: 1947 m. Gimimo vieta: Bor (Boras), Sudanas (dabar Pietų Sudanas). Lytis: vyras	Michael Makuei Lueth nuo 2013 m. eina Informacijos ir transliavimo ministro pareigas; dabartinėje pereinamojo laikotarpio nacionalinės vienybės Vyriausybėje jis šias pareigas eina ir toliau. Jis taip pat buvo Vyriausybės delegacijos Tarpvvyriausybėje vystymosi institucijoje atstovas spaudai 2014–2015 m. ir 2016–2018 m. vykusiose taikos derybose. M. Makuei trukdė politiniam procesui Pietų Sudane, visų pirma kurstančiais viešais pareiškimais kliudydamas įgyvendinti 2015 m. rugpjūčio mėn. Susitarimą dėl konflikto Pietų Sudane sprendimo (ARCSS), kuris 2018 m. rugsėjo mėn. buvo pakeistas Atnaujintu ARCSS, kliudydamas ARCSS Jungtinės stebėsenos ir vertinimo komisijos (JMEC), pervadintos „Pagal Atnaujintą ARCSS pertvarkyta JMEC“, darbui, ir trukdydamas steigti ARCSS pereinamojo laikotarpio teisingumo institucijas, nors jų įsteigimas buvo numatytas ir Atnaujintame ARCSS. Be to, jis trukdė vykdyti Jungtinių Tautų regioninių apsaugos pajėgų operacijas. M. Makuei taip pat atsakingas už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant saviraiškos laisvės apribojimus.	2018 2 3“

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2022/756

2021 m. rugsėjo 30 d.

dėl priemonių SA.32014, SA.32015, SA.32016 (2011/C) (ex 2011/NN), kurias Italija ir Sardinijos regiono administracija taikė bendrovei „Saremar“

(pranešta dokumentu Nr. C(2021) 6990)

(Tekstas autentiškas tik italų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pagal pirmiau nurodytą (-as) nuostatą (-as) ⁽¹⁾ paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 1999 m. rugpjūčio 6 d. Komisija nusprendė pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl pagalbos, išmokėtos remiantis pradinėmis viešojo paslaugų pirkimo sutartimis (toliau – pradiniai susitarimai) šešioms įmonėms, tuo metu sudariusioms „Tirrenia“ grupę ⁽²⁾.
- (2) Tyrimo etape Italijos valdžios institucijos paprašė „Tirrenia“ grupės bylą išskaidyti, kad galutinis sprendimas pirmiausia būtų priimtas tik dėl įmonės „Tirrenia di Navigazione“ (toliau – bendrovė „Tirrenia“). Šis prašymas buvo motyvuojamas Italijos valdžios institucijų planu pradėti grupės privatizavimą nuo bendrovės „Tirrenia“ ir ketinimu paspartinti procesą šios bendrovės atžvilgiu.
- (3) Italijos valdžios institucijų prašymą Komisija patenkino ir Sprendimu 2001/851/EB ⁽³⁾ užbaigė dėl bendrovei „Tirrenia“ skirtos pagalbos pradėtą procedūrą. Pagalba buvo pripažinta suderinama su sąlyga, kad Italijos valdžios institucijos įvykdys tam tikrus įsipareigojimus.
- (4) Sprendimu 2005/163/EB ⁽⁴⁾ (toliau – 2004 m. sprendimas) Komisija pripažino, kad kompensacija, skirta „Tirrenia“ grupės bendrovėms ⁽⁵⁾ (išskyrus bendrovę „Tirrenia“), iš dalies su vidaus rinka suderinama; iš dalies suderinama, jeigu Italijos valdžios institucijos įvykdys tam tikrus įsipareigojimus; iš dalies su vidaus rinka nesuderinama. 2004 m. sprendime, pagrįstame 1992–2001 m. apskaitos duomenimis, buvo numatytos sąlygos, skirtos užtikrinti, kad kompensacija būtų suderinama per visą pradinių susitarimų galiojimo laiką (t. y. iki 2008 m.).
- (5) 2009 m. kovo 4 d. sprendimu bylose T-265/04, T-292/04 ir T-504/04 ⁽⁶⁾ Bendrasis Teismas 2004 m. sprendimą panaikino.

⁽¹⁾ OL C 28, 2012 2 1, p. 18 ir OL C 84, 2013 3 22, p. 58.

⁽²⁾ OL C 306, 1999 10 23, p. 2. Buvusių „Tirrenia“ grupę sudarė bendrovės „Tirrenia di Navigazione S.p.A.“, „Adriatica S.p.A.“, „Caremar S.p.A.“ („Campania Regionale Marittima“), „Saremar S.p.A.“ („Sardegna Regionale Marittima“), „Siremar S.p.A.“ („Sicilia Regionale Marittima“) ir „Toremar S.p.A.“ („Toscana Regionale Marittima“).

⁽³⁾ 2001 m. birželio 21 d. Komisijos sprendimas 2001/851/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Italija skyrė laivybos kompanijai „Tirrenia di Navigazione“ (OL L 318, 2001 12 4, p. 9).

⁽⁴⁾ 2004 m. kovo 16 d. Komisijos sprendimas 2005/163/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Italija išmokėjo laivybos kompanijoms *Adriatica*, *Caremar*, *Siremar*, *Saremar* ir *Toremar* (Tirrenia grupė) (OL L 53, 2005 2 26, p. 29).

⁽⁵⁾ Konkrečiai – bendrovėms „Adriatica“, „Caremar“, „Siremar“, „Saremar“ ir „Toremar“.

⁽⁶⁾ Sprendimas *Tirrenia di Navigazione / Komisija*, sujungtos bylos T-265/04, T-292/04 ir T-504/04, ECLI:EU:T:2009:48.

- (6) 2011 m. spalio 5 d. Sprendimu C(2011) 6961 (toliau – 2011 m. sprendimas) ⁽⁷⁾ Komisija pradėjo oficialią Italijos priimtų priemonių, skirtų buvusios „Tirrenia“ grupės bendrovėms, tyrimo procedūrą. Be kita ko, buvo tiriamos bendrovei „Sardegna Regionale Marittima“ (toliau – bendrovė „Saremar“) už įvairių jūrų maršrutų eksploatavimą nuo 2009 m. sausio 1 d. suteiktos kompensacijos ir kitos šiai bendrovei taikytos priemonės.
- (7) 2011 m. sprendimas paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti pastabų dėl nagrinėjamų priemonių.
- (8) 2012 m. lapkričio 7 d. Komisija išplėtė tyrimo aprėptį, be kita ko, į jį įtraukdama tam tikras paramos priemones, kurias bendrovei „Saremar“ taikė Sardinijos regionas. 2012 m. gruodžio 19 d. Komisija priėmė iš dalies pakeistą to sprendimo versiją ⁽⁸⁾ (Komisijos sprendimas C(2012) 9452, toliau – 2012 m. sprendimas).
- (9) 2012 m. sprendimas paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽⁹⁾. Komisija paprašė suinteresuotųjų šalių pateikti pastabų dėl nagrinėjamų priemonių.
- (10) 2013 m. gegužės 14 d. raštu Sardinijos regionas kreipėsi į Komisiją su prašymu atskirti bendrovei „Saremar“ taikytas priemones nuo 2011 m. ir 2012 m. sprendimais pradėtos oficialios tyrimo procedūros ir joms teikti pirmenybę, nes bendrovė netrukus turėjo būti privatizuojama.
- (11) Komisija Sardinijos valdžios institucijų prašymą patenkino ir Sprendimu (ES) 2018/261 ⁽¹⁰⁾ (toliau – 2014 m. sprendimas) užbaigė dėl tam tikrų priemonių, kurias Sardinijos regionas taikė bendrovei „Saremar“, pradėtą oficialią tyrimo procedūrą. 2014 m. sprendime buvo įvertintos keturios iš penkių priemonių, kurias Sardinijos regionas taikė bendrovei „Saremar“, išskyrus projektą „Bonus Sardo – Vacanza“ (žr. šio sprendimo 29 konstatuojamąją dalį).
- (12) Bendrovė „Saremar“ ir Sardinijos regionas Bendrajam Teismui pateikė ieškinius dėl 2014 m. sprendimo panaikinimo. 2017 m. balandžio 6 d. sprendimais byloje T-219/14 ⁽¹¹⁾ ir T-220/14 ⁽¹²⁾ Bendrasis Teismas šiuos ieškinius atmetė. Kadangi nei bendrovė „Saremar“, nei Sardinijos regionas šių teismo sprendimų neskundė, jie įsiteisėjo.
- (13) Sprendimu (ES) 2020/1411 ⁽¹³⁾ Komisija baigė „Tirrenia“ grupės įmonių (išskyrus bendrovę „Tirrenia“) veiklos 1992–2008 m. laikotarpio tyrimą. Komisija padarė išvadą, kad jūrų kabotažo transporto paslaugoms teikti suteikta pagalba yra esama pagalba, o tarptautinio jūrų transporto paslaugoms teikti suteikta pagalba atitinka 2011 m. visuotinės ekonominės svarbos paslaugų (toliau – VESP) bendrąsias nuostatas (toliau – 2011 m. VESP bendrosios nuostatos) ⁽¹⁴⁾.
- (14) Sprendimu (ES) 2020/1412 ⁽¹⁵⁾ Komisija baigė 2009–2020 m. bendrovei „Tirrenia“ ir ją įsigijusiai bendrovei CIN taikytų priemonių oficialią tyrimo procedūrą.

⁽⁷⁾ OL C 28, 2012 2 1, p. 18.

⁽⁸⁾ Visi pakeitimai susiję su priemonėmis, taikytomis bendrovei „Saremar“.

⁽⁹⁾ OL C 84, 2013 3 22, p. 58.

⁽¹⁰⁾ 2014 m. sausio 22 d. Komisijos sprendimas (ES) 2018/261 dėl pagalbos priemonių SA.32014 (2011/C), SA.32015 (2011/C), SA.32016 (2011/C), kurias Sardinijos regiono administracija taikė bendrovei „Saremar“ (pranešta dokumentu Nr. (2013) 9101) (OL L 49, 2018 2 22, p. 22).

⁽¹¹⁾ Sprendimas *Regione autonoma della Sardegna / Komisija*, T-219/14, ECLI:EU:T:2017:266.

⁽¹²⁾ Sprendimas *Saremar / Komisija*, T-220/14, ECLI:EU:T:2017:267.

⁽¹³⁾ 2020 m. kovo 2 d. Komisijos sprendimas (ES) 2020/1411 dėl valstybės pagalbos Nr. C 64/99 (ex NN 68/99), kurią Italija suteikė laivybos bendrovėms „Adriatica“, „Caremar“, „Siremar“, „Saremar“ ir „Toremarm“ („Tirrenia“ grupei) (OL L 332, 2020 10 12, p. 1).

⁽¹⁴⁾ Komisijos komunikatas „Europos Sąjungos bendrosios nuostatos dėl valstybės pagalbos kompensacijos už viešąją paslaugą forma“ (OL C 8, 2012 1 11, p. 15).

⁽¹⁵⁾ 2020 m. kovo 2 d. Komisijos sprendimas (ES) 2020/1412 dėl priemonių SA.32014, SA.32015, SA.32016 (11/C) (ex 11/NN), kurias Italija taikė bendrovei „Tirrenia di Navigazione“ ir ją įsigijusiai bendrovei „Compagnia Italiana di Navigazione“ (OL L 332, 2020 10 12, p. 45).

- (15) Sprendimu (ES) 2021/4268 ⁽¹⁶⁾ ir Sprendimu (ES) 2021/4271 ⁽¹⁷⁾ Komisija baigė nuo 2009 m. bendrovėms „Siremar“ ir „Toremar“ bei jas išsigijusioms bendrovėms taikytų priemonių oficialią tyrimo procedūrą.
- (16) Šis sprendimas susijęs tik su tomis 2011 m. sprendime ir 2012 m. sprendime nurodytomis bendrovei „Saremar“ taikytomis priemonėmis, kurios nebuvo nagrinėjamos 2014 m. sprendime (kaip paaiškinta 28 ir 29 konstatuojamosiose dalyse). Visas likusias priemones, kurioms taikomas 2011 m. sprendimas ir 2012 m. sprendimas, Komisija nagrinės atskiruose sprendimuose (bylos numeriai – SA.32014, SA.32015 ir SA.32016). Tos likusios priemonės yra susijusios su kitomis buvusios „Tirrenia“ grupės bendrovėmis (t. y. „Caremar“ ir „Laziomar“).

2. BENDROSIOS APLINKYBĖS IR TIRIAMŲ PRIEMONIŲ APIBŪDINIMAS

2.1. Bendrosios aplinkybės

2.1.1. Pradiniai susitarimai

- (17) Iš pradžių „Tirrenia“ grupė priklausė Italijos valstybei: ši ją valdė per bendrovę „Finanziaria per i Settori Industriale e dei Servizi S.p.A“ (toliau – bendrovė „Fintecna“) ⁽¹⁸⁾; grupę sudarė šešios bendrovės – „Tirrenia“, „Adriatica“, „Caremar“, „Saremar“, „Siremar“ ir „Toremar“. Pagal atskiras viešojo paslaugų pirkimo sutartis, sudarytas su Italijos valstybe 1991 m. ir galiojusias dvidešimt metų (nuo 1989 m. sausio mėn. iki 2008 m. gruodžio mėn.), šios bendrovės teikė jūrų transporto paslaugas. Bendrovė „Fintecna“ valdė 100 % bendrovės „Tirrenia“ akcinio kapitalo. Bendrovei „Tirrenia“ visiškai priklausė bendrovės „Adriatica“, „Caremar“, „Siremar“, „Saremar“ ir „Toremar“ (toliau kartu – regioninės bendrovės). 2004 m. su bendrove „Tirrenia“ susijungė bendrovė „Adriatica“, teikusi paslaugas įvairiais Italiją su Albanija, Kroatija, Graikija ir Juodkalnija jungiančiais maršrutais.
- (18) Pradiniais susitarimais buvo siekiama užtikrinti daugelio jūrų susisiekimo tarp žemyninės Italijos dalies ir Sicilijos, Sardinijos bei kitų mažesnių Italijos salų paslaugų reguliarumą ir patikimumą. Šiuo tikslu Italijos valstybė teikė finansinę paramą, tiesiogiai skirdama subsidijas kiekvienai „Tirrenia“ grupės bendrovei.
- (19) Pagal pradinį susitarimą su valstybe bendrovė „Saremar“ vykdė tik vietos kabotažą tarp Sardinijos ir į šiaurės rytus bei pietvakarius nuo jos esančių salų ir tarptautinį susisiekimą su Korsika.

2.1.2. Pradinių susitarimų galiojimo pratęsimas

- (20) Pradinių susitarimų, įskaitant bendrovei „Saremar“ taikomą susitarimą, galiojimas buvo pratęstas tris kartus.
- (21) Pirmąkart pradinių susitarimų, turėjusių nustoti galioti 2008 m. gruodžio 31 d., galiojimas pratęstas iki 2009 m. gruodžio 31 d. 2008 m. gruodžio 30 d. Dekreto įstatymo Nr. 207, kurį pakeitė 2009 m. vasario 27 d. Įstatymas Nr. 14, 26 straipsniu.
- (22) Antrąkart – 2009 m. rugsėjo 25 d. Dekreto įstatymo Nr. 135 (toliau – Dekretas įstatymas Nr. 135/2009), kurį pakeitė 2009 m. lapkričio 20 d. Įstatymas Nr. 166 (toliau – 2009 m. įstatymas), 19b straipsniu, kur nustatyta, kad, atsižvelgiant į „Tirrenia“ grupės bendrovių privatizavimą, patronuojančiosios bendrovės „Tirrenia“ valdytos regioninių bendrovių (išskyrus bendrovę „Siremar“) akcijos bus perduotos tokia tvarka:
- a) bendrovė „Caremar“ – Kampanijos regionui. Veikiantį susisiekimo su Poncos salomis verslą Kampanijos regionas vėliau perdavė Lacijaus regionui (tokiu būdu buvo įsteigta bendrovė „Laziomar“) ⁽¹⁹⁾;
  - b) bendrovė „Saremar“ – Sardinijos regionui;

⁽¹⁶⁾ Dar nepaskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

⁽¹⁷⁾ Dar nepaskelbta Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

⁽¹⁸⁾ Ekonomikos ir finansų ministerijai visiškai priklausanti bendrovė „Fintecna“ specializuojasi akcijų paketų valdymo ir privatizavimo srityse, taip pat įgyvendina projektus, skirtus pramoninių, finansinių ar organizacinių sunkumų patiriančioms įmonėms racionalizuoti ir restruktūrizuoti.

⁽¹⁹⁾ Šis perdavimas oficialiai įformintas 2011 m. birželio 1 d.

c) bendrovė „Toremar“ – Toskanos regionui.

- (23) 2009 m. įstatyme taip pat buvo nustatyta, kad Italijos valstybė naujus susitarimus su bendrovėmis „Tirrenia“ ir „Siremar“ sudarys iki 2009 m. gruodžio 31 d. Be to, regioninės paslaugos bus įtvirtintos naujose viešojo paslaugų pirkimo sutartyse, kurias bendrovės „Saremar“, „Toremar“ ir „Caremar“ su atitinkamų regionų valdžios institucijomis suderins iki 2009 m. gruodžio 31 d. (su Sardinija ir Toskana) ir 2010 m. vasario 28 d. (su Kampanija ir Lacijumi). Bus skelbiami konkursai dėl naujų susitarimų arba viešojo paslaugų pirkimo sutarčių su pačiomis bendrovėmis. Nauji kiekvienos iš šių bendrovių savininkai vėliau pasirašys atitinkamus susitarimus arba viešojo paslaugų pirkimo sutartis. ⁽²⁰⁾
- (24) Tuo tikslu 2009 m. įstatymu pradinių susitarimų (įskaitant bendrovei „Saremar“ taikomą susitarimą) galiojimas buvo dar kartą pratęstas: nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2010 m. rugsėjo 30 d.
- (25) Galiausiai 2010 m. spalio 1 d. Įstatyme Nr. 163, kuriuo pakeistas 2010 m. rugpjūčio 5 d. Dekretas įstatymas Nr. 125 (toliau – 2010 m. įstatymas), buvo nustatytas dar vienas pradinių susitarimų (įskaitant bendrovei „Saremar“ taikomą susitarimą) pratęsimas: nuo 2010 m. spalio 1 d. iki bendrovių „Tirrenia“ ir „Siremar“ privatizavimo procesų užbaigimo.

2.1.3. 2014 m. sprendimo įgyvendinimas

- (26) 2014 m. sprendimu dvi bendrovei „Saremar“ taikytas pagalbos priemonės Komisija pripažino nesuderinamomis su vidaus rinka, o kitas dvi – nesančiomis valstybės pagalba pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį. Todėl Komisija nurodė susigrąžinti:
- a) 10 mln. EUR kompensaciją, sumokėtą bendrovei „Saremar“ už dviejų papildomų maršrutų, jungiančių Sardiniją su žemynine dalimi, eksploatavimą;
- b) planuotą 6 099 961 EUR rekapitalizaciją (iš šios sumos bendrovei „Saremar“ jau buvo išmokėta 824 309,69 EUR).
- (27) Italija 2014 m. sprendimą įgyvendino, nors tuo metu, kai jis buvo priimtas, tam tikros procedūros dar nebuvo baigtos. Visų pirma:
- a) 2015 m. balandžio 10 d. raštu Italijos valdžios institucijos pranešė, kad 2015 m. sausio 15 d. *Tribunale di Cagliari* nusprendė, jog bendrovės „Saremar“ atžvilgiu bus pradėta procedūra *concordato preventivo*. Šia procedūra buvo siekiama parduoti visą bendrovės „Saremar“ turtą ir patenkinti kreditorių reikalavimus, nuo tam tikros dienos (iš pradžių nustatyta 2015 m. gruodžio 31 d.) bendrovei „Saremar“ nebetęsiant veiklos. Su valstybės pagalba susiję reikalavimai buvo įregistruoti atitinkama eilės tvarka ir į juos buvo įtrauktos iki 2014 m. liepos 1 d. susikaupusios 11 131 231,60 EUR susigrąžinimo palūkanos. Ši data yra diena, kurią bendrovė „Saremar“ paprašė jai pradėti taikyti procedūrą *concordato preventivo*, dėl kurios pagal Italijos teisę sustabdomas palūkanų skaičiavimas ⁽²¹⁾;
- b) 2015 m. spalio 28 d. raštu Italijos valdžios institucijos informavo Komisiją, kad dėl bendrovės „Saremar“ laivų pardavimo ir jos vykdomų viešųjų paslaugų išpareigojimų perleidimo bus skelbiami atskiri konkursai. Jos taip pat atsiuntė 2015 m. liepos 22 d. *Tribunale di Cagliari* priimtą dekretą, kuriuo procedūra *concordato preventivo* patvirtinta (*omologazione*), ir informavo Komisiją, kad susidomėjimą „Saremar“ laivais pareiškė aštuonios bendrovės. 2016 m. sausio 21 d. raštu Italijos valdžios institucijos patvirtino, kad bendrovė „Saremar“ veiklą vykdys tik iki 2016 m. kovo 31 d. Jos taip pat pranešė, kad bendrovės „Saremar“ laivai buvo parduoti bendrovei „Delcoservizi Srl“ (toliau – bendrovė „Delcoservizi“), faktinį perdavimą atliekant iki 2016 m. balandžio 30 d., o viešojo paslaugų pirkimo sutarties sudarymo procedūra tebevyksta, nes susidomėjimą pareiškė dvi bendrovės;
- c) 2016 m. gegužės 19 d. raštu Italijos valdžios institucijos pranešė, kad viešojo paslaugų pirkimo sutartis buvo sudaryta su bendrove „Delcomar Srl“ (toliau – bendrovė „Delcomar“). Todėl 2016 m. kovo 31 d. bendrovė „Saremar“ nutraukė visų jūrų transporto jungčių eksploatavimą, o nuo 2016 m. balandžio 1 d. viešąją paslaugą pradėjo teikti bendrovė „Delcomar“. Italijos valdžios institucijos taip pat informavo Komisiją, kad po bendrovės „Saremar“ turto perdavimo, kuris taip pat įvyko 2016 m. kovo 31 d., Sardinijos regiono taryba 2016 m. balandžio 22 d. sprendimu Nr. 24/23 nurodė bendrovę „Saremar“ likviduoti. Tame sprendime regiono taryba pažymėjo, kad 2016 m. kovo 31 d. bendrovė „Saremar“ nutraukė visą veiklą, todėl ji nebeturėjo jokio tikslo ir turėjo būti likviduota, o regionas paskyrė naują likvidatorių;

⁽²⁰⁾ Dekreto įstatymo Nr. 135/2009 19b straipsnio 10 dalis.

⁽²¹⁾ Žr. 2019 m. liepos 23 d. Komisijos pranešimo dėl neteisėtus ir nesuderinamus valstybės pagalbos susigrąžinimo (C 247/1) 130 ir 133 punktus.

- d) 2016 m. liepos 20 d. raštu Italijos valdžios institucijos informavo Komisiją, kad, atsižvelgiant į lėšas, gautas likvidavus bendrovės „Saremar“ turtą, ir išpareigojimų sąrašą, su valstybės pagalba susijusiems reikalavimams vykdyti galima skirti tik 4 452 226,42 EUR (maždaug 40 % mokėtinų sumų). Be to, jos patvirtino, kad bendrovė „Saremar“ atleidžia visus savo darbuotojus ir bus išbraukta iš įmonių registro, kai tik bus baigtas jos likvidavimas, o tarp turto pardavėjo (bendrovės „Saremar“) ir pirkėjo (bendrovės „Delcoservizi“) nėra jokių sąsajų. Galiausiai 2017 m. liepos 17 d. raštu Italijos valdžios institucijos pateikė įrodymų, kad bendrovės „Saremar“ likvidatoriai regionui sumokėjo 4 452 226,42 EUR.

2.2. Priemonės, kurioms taikomi 2011 ir 2012 m. sprendimai

- (28) Atliekant oficialią tyrimo procedūrą, pradėtą pagal 2011 ir 2012 m. sprendimus, buvo vertinamos šios priemonės:
- 1) kompensacija, sumokėta už VESP teikimą pratęsus pradinius susitarimus (1 priemonė);
  - 2) neteisėtas sanavimo pagalbos bendrovėms „Tirrenia“ ir „Siremar“ teikimo pratęsimas (2 priemonė);
  - 3) buvusios „Tirrenia“ grupės įmonių privatizavimas ⁽²²⁾ (3 priemonė);
  - 4) kompensacija už VESP teikimą pagal būsimus susitarimus ir (arba) viešojo paslaugų pirkimo sutartis (4 priemonė);
  - 5) švartavimosi pirmenybė (5 priemonė);
  - 6) 2010 m. įstatyme nustatytos priemonės (6 priemonė);
  - 7) penkios papildomos priemonės, kurias Sardinijos regionas taikė bendrovei „Saremar“ (7 priemonė).
- (29) 2014 m. sprendimu Komisija baigė keturių iš penkių Sardinijos regiono patvirtintų priemonių, taikytų bendrovei „Saremar“ (pirmiau nurodytų kaip 7 priemonė), oficialią tyrimo procedūrą. Tačiau ji nepadarė išvados dėl penktos priemonės: projekto „Bonus Sardo – Vacanza“ ⁽²³⁾. Todėl bendrovės „Saremar“ atžvilgiu Komisija dar nenusprendė dėl 1, 3, 4, 5, 6 priemonių ir projekto „Bonus Sardo – Vacanza“ suderinamumo su vidaus rinka.

3. PAGALBOS GAVĖJO LIKVIDAVIMAS IR EKONOMINIO TĖSTINUMO NEBUVIMAS

- (30) Komisija primena, kad SESV 108 straipsnio 3 dalyje nustatyta jos vykdomo naujų pagalbos priemonių *ex ante* tikrinimo sistema, siekiama išvengti su vidaus rinka nesuderinamos pagalbos teikimo ⁽²⁴⁾. Nesuderinamos pagalbos susigrąžinimo klausimu Teisingumo Teismas nuosekliai laikosi nuomonės, kad Komisijos teisės nurodyti valstybėms narėms susigrąžinti pagalbą, kurią ji laiko nesuderinama su vidaus rinka, tikslas – panaikinti konkurencijos iškraipymą, atsirandantį dėl konkurencinio pranašumo, kuriuo naudojasi pagalbos gavėjas, ir taip atkurti padėtį, buvusią iki pagalbos išmokėjimo ⁽²⁵⁾. Jei grąžinti pagalbos bendrovė negali, vykdydama susigrąžinimą atitinkama valstybė narė turi pradėti tokios bendrovės likvidavimą ⁽²⁶⁾, t. y. nutraukti jos veiklą ir parduoti jos turtą rinkos sąlygomis.
- (31) Kitaip tariant, pagrindinis valstybės pagalbos kontrolės sistemos tikslas – neleisti teikti nesuderinamos valstybės pagalbos. Todėl, jei išmokėjus neteisėtą ir nesuderinamą valstybės pagalbą konkurencija vidaus rinkoje iškraipoma, reikia užtikrinti, kad būtų atkurta padėtis, buvusi iki konkurencijos iškraipymo, prireikus likviduojant pagalbos gavėją.

⁽²²⁾ Jį sudaro atidėtas bendrovės CIN mokėtinos pirkimo kainos dalies už bendrovės „Tirrenia“ verslo padalinio įsigijimą mokėjimas ir keletas įtariamų papildomų pagalbos priemonių, susijusių su bendrovės „Siremar“ verslo padalinio privatizavimu (pvz., valstybės priešpriešinė garantija ir įnašas didinant bendrovės „CdI“ kapitalą).

⁽²³⁾ 2014 m. sprendime nurodyta, kad šis projektas bus vertinamas priimant atskirą sprendimą.

⁽²⁴⁾ 2020 m. kovo 3 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vodafone Magyarorszag*, C-75/18, ECLI:EU:C:2020:139, 19 punktas.

⁽²⁵⁾ 2012 m. gruodžio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Ispanija (Magesfa II)*, C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, 105 punktas.

⁽²⁶⁾ 2018 m. sausio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija / Graikija (United Textiles)*, C-363/16, ECLI:EU:C:2018:12, 36 punktas.

- (32) Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad 28 ir 29 konstatuojamosiose dalyse nurodytos dar neįgyvendintos priemonės yra susijusios su likviduojama bendrove „Saremar“ (1 priemonė ir projektas „Bonus Sardo – Vacanza“), bendrovės „Saremar“ teisių ir pareigų perėmėjais po jos privatizavimo (3 ir 4 priemonės) arba bendrove „Saremar“ ir teisių bei pareigų perėmėjais (5 ir 6 priemonės). Tačiau bendrovės „Saremar“ privatizavimas nevyko taip, kaip buvo aprašyta ir preliminariai įvertinta 2012 m. sprendimo 149 ir 150, 238–246, 305 ir 306 konstatuojamosiose dalyse. Vietoje to bendrovė „Saremar“ buvo likviduota, o dėl jos turto ir viešojo paslaugų pirkimo sutarties paskelbti atskiri konkursai.
- (33) Pagal Italijos teisę ⁽²⁷⁾, kai bendrovė likviduojama, jos turtas parduodamas, o iš pardavimo gautos lėšos kreditoriams pervedamos pagal jų reikalavimų eiliškumą įsipareigojimų sąrašė. Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija pirma turi nustatyti, ar tęsti bendrovės „Saremar“ veiklos tyrimą vis dar tikslinga. Jei taip nėra, remdamasi Teisingumo Teismo praktika, ji turi nustatyti, ar tarp bendrovės „Saremar“ ir kitų bendrovių gali būti ekonominis tęstinumas.
- (34) Dėl bendrovės „Saremar“ Komisija visų pirma pažymi, kad po 2014 m. sprendimo bendrovės „Saremar“ atžvilgiu 2015 m. sausio 15 d. buvo pradėta procedūra *concordato preventivo* ir buvo paskirtas likvidatorius. Pagal Italijos teisę *concordato preventivo* yra procedūra, kuria paprastai siekiama užtikrinti bendrovės veiklos tęstinumą. Tačiau Komisija pažymi, kad šiuo atveju bendrovės atžvilgiu buvo pradėta *concordato preventivo con cessione dei beni*, t. y. su kreditoriais sutarta likvidavimo procedūra, kurios tikslas – parduoti bendrovės turtą ir nutraukti jos veiklą, ją tęsiant tik laikinai. Šios procedūros vykdymą prižiūrintis teisėjas kreditorių susitarimą turi patvirtinti. Šiuo atveju Komisija pažymi, kad 2015 m. liepos 22 d. *Tribunale di Cagliari* bendrovės „Saremar“ kreditorių susitarimą patvirtino, leisdamas veiklą tęsti iki 2015 m. gruodžio 31 d. (žr. 27 konstatuojamąją dalį). Todėl Komisija mano, kad vien iš pasirinktos procedūros galima spręsti, kad jai pasibaigus bendrovė „Saremar“ pasitrauks iš rinkos.
- (35) Ir iš tiesų, kaip Komisija pažymi, 2016 m. kovo 31 d. bendrovė „Saremar“ nutraukė visą ekonominę veiklą (žr. 27 konstatuojamąją dalį), įskaitant keltų paslaugų teikimą maršrutais, kurie buvo eksploatuojami pagal viešojo paslaugų pirkimo sutartį. Nuo tos dienos viešojo paslaugų pirkimo sutartis buvo pavesta vykdyti bendrovei „Delcomar“. Tuo pat metu jos laivai buvo parduoti bendrovei „Delcoservizi“. Pardavus bendrovės „Saremar“ turtą, 2016 m. balandžio 22 d. Sardinijos regiono taryba sprendimu Nr. 24/23 nurodė bendrovę „Saremar“ likviduoti.
- (36) Be to, 2014 m. sprendimą Italija įgyvendino tinkamai, nors ir pavėluotai. Į bendrovės įsipareigojimų sąrašą su valstybės pagalba susijęs 10 824 309,69 EUR reikalavimas ir susigrąžinimo palūkanos buvo įregistruoti tinkamai. Pardavus bendrovės „Saremar“ turtą, Italijai buvo galima sumokėti tik maždaug 4,4 mln. EUR iš šios sumos. Tačiau kadangi bendrovės „Saremar“ nemokumo procedūra baigėsi jos likvidavimu ir ji nebevykdė jokios veiklos ⁽²⁸⁾, 2017 m. rugsėjo 13 d. Italijai išsiųstu raštu Komisija susigrąžinimo procedūrą preliminariai nutraukė.
- (37) Remdamasi tuo, kas išdėstyta, Komisija pažymi, kad bendrovė „Saremar“ jau daugiau kaip penkerius metus nevykdė jokios ekonominės veiklos, jos turtas parduotas, darbuotojai atleisti, o užbaigus likvidavimo procedūrą ji bus išbraukta iš įmonių registro. Jei dėl 28 ir 29 konstatuojamosiose dalyse nurodytų priemonių ir galėjo būti iškraipoma konkurencija ar daromas poveikis prekybai, visa tai baigėsi, bendrovei „Saremar“ nutraukus veiklą. Be to, 2014 m. sprendime nurodytas reikalavimas susigrąžinti lėšas jau buvo patenkintas, tik iš dalies (maždaug 40 % grąžintinos sumos, žr. 27 ir 36 konstatuojamąsias dalis).
- (38) Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad abu minėti valstybės pagalbos kontrolės ir susigrąžinimo tikslai, t. y. neleisti teikti nesuderinamos valstybės pagalbos ir užtikrinti, kad būtų atkurta padėtis, buvusi iki konkurencijos iškraipymo, kurį sukėlė su vidaus rinka nesuderinama valstybės pagalba, jau pasiekti. Juk bendrovė „Saremar“ nebėra rinkoje veikiantis ekonominės veiklos vykdytojas ir jau likviduojama, o kadangi pardavus bendrovės „Saremar“ turtą gauta nepakankamai lėšų, su valstybės pagalba susiję reikalavimai galėjo būti patenkinti tik iš dalies. Todėl tęsti bendrovės „Saremar“ veiklos tyrimą netikslinga.

⁽²⁷⁾ Regio Decreto 16 marzo 1942, n. 267 su pakeitimais (vadinamasis *Legge Fallimentare*).

⁽²⁸⁾ Žr. 2019 m. liepos 23 d. Komisijos pranešimo dėl neteisėtus ir nesuderinamos valstybės pagalbos susigrąžinimo (C 247/1) 129 punktą.

- (39) Remiantis Teismo praktika, vertinti, ar tarp bendrovės „Saremar“ ir jos teisių ir pareigų perėmėjų galėjo būti ekonominis tęstinumas, galima pagal šiuos veiksnius: perdavimo mastą (turtą ir įsipareigojimus, darbo jėgos išsaugojimą ir turto grupes), perdavimo kainą, perimančiosios ir perimamosios bendrovių akcininkų ar savininkų tapatybę, perdavimo momentą (jau pradėjus tyrimą, inicijavus procedūrą ar priėmus galutinį sprendimą) arba sandorio ekonominę logiką ⁽²⁹⁾.
- (40) Atsižvelgdama į tai, Komisija pažymi, kad, vykdydama 2014 m. sprendimui įgyvendinti skirtą susigrąžinimo procedūrą, ji jau įvertino, ar, prievolė grąžinti bendrovei „Saremar“ suteiktą pagalbą turėtų būti taikoma ir kitoms įmonėms, kurioms galėjo būti perduotas pagalbos gavėjo turtas ar veikla. Iš tiesų, vykdydama tą susigrąžinimo procedūrą, Komisija pripažino, kad pagalbos susigrąžinimo prievolė būtų taikoma tik bendrovei „Saremar“, atmesdama ekonominio tęstinumo tarp jos ir bendrovių „Delcomar“ arba „Delcoservizi“ (toliau kartu – teisių ir pareigų perėmėjai) galimybę dėl šių priežasčių:
- keltų paslaugų teikimas maršrutais pagal viešojo paslaugų pirkimo sutartį buvo pavestas, o laivai perleisti surengus du atskirus, skaidrius, viešus ir nediskriminacinius konkursus;
  - bendrovės „Saremar“ darbuotojai buvo atleisti, o teisių ir pareigų perėmėjai vėl įdarbino tik dalį jų ⁽³⁰⁾;
  - teisių ir pareigų perėmėjai yra privatūs veiklos vykdytojai, o bendrovė „Saremar“ visiškai priklauso Sardinijos regionui, todėl tarp turto pardavėjo ir pirkėjo negalima nustatyti jokio ryšio;
  - teisių ir pareigų perėmėjų sprendimai dėl investicijų ar pasiūlymų teikimo yra rinkos sprendimai.
- (41) Po to, kai susigrąžinimo byla buvo preliminariai baigta, Komisija negavo jokios informacijos, dėl kurios ji galėtų pakeisti nuomonę šiuo klausimu. Todėl remiantis turima informacija galima teigti, kad ekonominio tęstinumo tarp bendrovės „Saremar“ ir bendrovės „Delcomar“ arba bendrovės „Delcoservizi“ ar jų abiejų nėra. Komisija toliau stebės bendrovės „Saremar“ likvidavimą, kol ji bus išbraukta iš įmonių registro. Tik taip ji galės galutinai užbaigti 2014 m. sprendimui įgyvendinti skirtą susigrąžinimo procedūrą ⁽³¹⁾.
- (42) Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į tai, kad bendrovė „Saremar“ yra likviduojama ir nėra ekonominio tęstinumo su jos teisių ir pareigų perėmėjais, pagal SESV 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą pradėta vis dar neįvertintų priemonių, taikytų bendrovei „Saremar“ arba jos teisių ir pareigų perėmėjams, oficiali tyrimo procedūra nebetenka prasmės.
- (43) Šis sprendimas nesusijęs su kitais klausimais, kuriems taikomi 2011 m. ir 2012 m. sprendimai ⁽³²⁾ arba į kuriuos suinteresuotosios šalys atkreipė Komisijos dėmesį atliekant tyrimą, pradėtą pagal minėtus sprendimus, ir jiems įtakos neturi,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

2011 m. spalio 5 d. pagal SESV 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą bendrovės „Saremar“ ir jos teisių ir pareigų perėmėjų atžvilgiu pradėta ir 2012 m. gruodžio 19 d. pratęsta procedūra nutraukiama.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

⁽²⁹⁾ Sprendimas *Fortischem a.s. / Komisija*, T-121/15, ECLI:EU:T:2019:684, 208 punktas.

⁽³⁰⁾ Remiantis Komisijos turima informacija, bendrovė „Delcomar“ vėl įdarbino mažiau nei 20 % bendrovės „Saremar“ darbuotojų.

⁽³¹⁾ Žr. 2019 m. liepos 23 d. Komisijos pranešimo dėl neteisėtus ir nesuderinamas valstybės pagalbos susigrąžinimo (C 247/1) 136–140 punktus.

⁽³²⁾ Žr. šio sprendimo 6 ir 8 konstatuojamąsias dalis.

Priimta Briuselyje 2021 m. rugsėjo 30 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Komisijos narė

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2022/757

2022 m. gegužės 11 d.

kuriuo dėl medicinos priemonių kokybės vadybos sistemų, sterilizavimo ir rizikos valdymo taikymo medicinos priemonėms darniųjų standartų iš dalies keičiamas įgyvendinimo sprendimas (ES) 2021/1182

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB ⁽¹⁾, ypač į jo 10 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

- (1) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/745 ⁽²⁾ 8 straipsnio 1 dalimi, priemonės, kurios atitinka atitinkamus darniuosius standartus ar tų standartų atitinkamas dalis, kurių nuorodos buvo paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, turi būti laikomos atitinkančiomis to reglamento reikalavimus, kuriuos apima tie standartai arba jų dalys;
- (2) nuo 2021 m. gegužės 26 d. Tarybos direktyvos 90/385/EEB ⁽³⁾ ir 93/42/EEB ⁽⁴⁾ pakeistos Reglamentu (ES) 2017/745;
- (3) Įgyvendinimo sprendimu C(2021) 2406 ⁽⁵⁾ Komisija paprašė Europos standartizacijos komiteto (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komiteto (*Cenelec*) peržiūrėti esamus medicinos priemonių darniuosius standartus, parengtus siekiant užtikrinti direktyvų 90/385/EEB ir 93/42/EEB įgyvendinimą, ir parengti naujus darniuosius standartus siekiant užtikrinti Reglamento (ES) 2017/745 įgyvendinimą;
- (4) remdamiesi Įgyvendinimo sprendimu C(2021) 2406 nustatytu prašymu, CEN ir *Cenelec* peržiūrėjo darniuosius standartus EN ISO 285:2015 ir EN ISO 14971:2019, kurių nuorodos nėra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, siekdami atsižvelgti į naujausią technikos ir mokslo pažangą ir suderinti juos su atitinkamais Reglamento (ES) 2017/745 reikalavimais. Todėl buvo priimtas peržiūrėtas darnusis standartas EN 285:2015+A1:2021 dėl sterilizavimo ir darniojo standarto EN ISO 14971:2019 dėl rizikos valdymo taikymo medicinos priemonėms pakeitimas EN ISO 14971:2019/A11:2021;
- (5) Komisija kartu su CEN ir *Cenelec* įvertino, ar standartai EN IEC 285:2015+A1:2021 ir EN 14971:2019 su pakeitimais, padarytais EN ISO 14971:2019/A11:2021, atitinka Įgyvendinimo sprendime C(2021) 2406 pateiktą prašymą;
- (6) darnieji standartai EN 285:2015+A1:2021 ir EN ISO 14971:2019 su pakeitimais, padarytais standartu EN ISO 14971:2019/A11:2021, atitinka reglamentuojamus reikalavimus, nustatytus Reglamente (ES) 2017/745. Todėl darniųjų standartų EN 285:2015+A1:2021 ir EN ISO 14971:2019 bei jo pakeitimo nuorodas tikslinga paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;

⁽¹⁾ OL L 316, 2012 11 14, p. 12.

⁽²⁾ 2017 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/745 dėl medicinos priemonių, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2001/83/EB, Reglamentas (EB) Nr. 178/2002 ir Reglamentas (EB) Nr. 1223/2009, ir kuriuo panaikinamos Tarybos direktyvos 90/385/EEB ir 93/42/EEB (OL L 117, 2017 5 5, p. 1).

⁽³⁾ 1990 m. birželio 20 d. Tarybos direktyva 90/385/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių aktyviuosius implantuojamus medicinos prietaisus, suderinimo (OL L 189, 1990 7 20, p. 17).

⁽⁴⁾ 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 93/42/EEB dėl medicinos prietaisų (OL L 169, 1993 7 12, p. 1).

⁽⁵⁾ 2021 m. balandžio 14 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2021) 2406 dėl Europos standartizacijos komitetui ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetui pateikto standartizacijos prašymo dėl medicinos priemonių, įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/745, ir dėl *in vitro* diagnostikos medicinos priemonių, įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/746.

- (7) Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2021/1182 ⁽⁹⁾ priede pateikiamos darnųjų standartų, parengtų siekiant užtikrinti Reglamento (ES) 2017/745 įgyvendinimą, nuorodos;
- (8) siekiant užtikrinti, kad darnųjų standartų, parengtų siekiant užtikrinti Reglamento (ES) 2017/745 įgyvendinimą, nuorodos būtų išvardytos viename teisės akte, darnųjų standartų EN 285:2015+A1:2021 ir EN ISO 14971:2019 bei jo pakeitimo nuorodos turėtų būti įtrauktos į įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/1182;
- (9) darniojo standarto EN ISO 13485:2016 dėl kokybės vadybos sistemų ir jo pakeitimo EN ISO 13485:2016/A11:2021 nuorodos paskelbtos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2021/1182. Tačiau šiame leidinyje nėra nuorodos į šio standarto klaidų ištaisymą – EN ISO 13485:2016/AC:2018. Klaidų ištaisymu ištaisomi tik formalūs Europos pratarinės ir informacinių priedų aspektai, nedarant poveikio darniojo standarto esmei. Darnusis standartas EN 13485:2016 su pakeitimais, padarytais EN ISO 13485:2016/A11:2021, ir pataisymais, padarytais EN ISO 13485:2016/AC:2018, atitinka reglamentuojamus reikalavimus, nustatytus Reglamente (ES) 2017/745. Siekiant užtikrinti, kad EN ISO 13485:2016/AC:2018 padaryti pataisymai būtų taikomi darant atitiktis atitinkamiems Reglamento (ES) 2017/745 reikalavimams prielaidą, to klaidų ištaisymo nuorodą būtina įtraukti į įgyvendinimo sprendimą (ES) 2021/1182. Siekiant teisinio tikrumo, nuoroda į klaidų ištaisymą EN ISO 13485:2016/AC:2018 turėtų būti paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* atgaline data;
- (10) todėl įgyvendinimo sprendimas (ES) 2021/1182 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (11) nuo darniojo standarto nuorodos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos to standarto laikymasis leidžia daryti atitiktis Sąjungos derinamuosiuose teisės aktuose nustatytiems atitinkamiems esminiams reikalavimams prielaidą. Todėl šis sprendimas turėtų įsigalioji jo paskelbimo dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2021/1182 priedas iš dalies keičiamas pagal šio sprendimo priedą.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Priedo 1 punktą taikomas nuo 2022 m. sausio 5 d.

Priimta Briuselyje 2022 m. gegužės 11 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁹⁾ 2021 m. liepos 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2021/1182 dėl medicinos priemonių darnųjų standartų, parengtų įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/745 (OL L 256, 2021 7 19, p. 100).

PRIEDAS

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2021/1182 priedas iš dalies keičiamas taip:

1) įrašas Nr. 10 pakeičiamas taip:

Nr.	Standarto nuoroda
„10.	EN ISO 13485:2016 Medicinos priemonės. Kokybės vadybos sistemos. Reglamentuojantys reikalavimai (ISO 13485:2016) EN ISO 13485:2016/AC:2018 EN ISO 13485:2016/A11:2021“;

2) įterpiami šie įrašai:

Nr.	Standarto nuoroda
„15.	EN ISO 285:2015+A1:2021 Sterilizavimas. Garo sterilizatoriai. Didieji sterilizatoriai
16.	EN ISO 14971:2019 Medicinos priemonės. Rizikos valdymo taikymas medicinos priemonėms (ISO 14971:2019) EN ISO 14971:2019/A11:2021“.

REKOMENDACIJOS

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2022/758

2022 m. balandžio 27 d.

dėl žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga yra grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisine valstybe ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises;
- (2) Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę dalyvauti demokratiniam Sąjungos gyvenime. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) numatytos, *inter alia*, teisės į privatų ir šeimos gyvenimą (7 straipsnis), asmens duomenų apsaugą (8 straipsnis), saviraiškos ir informacijos laisvę, kuri apima pagarbą žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui (11 straipsnis), taip pat teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis);
- (3) teisę į saviraiškos ir informacijos laisvę, kaip nustatyta Chartijos 11 straipsnyje, apima teisę turėti savo įsitikinimus ir gauti bei skleisti informaciją ir idėjas nesikišant valdžios institucijoms ir nepaisant valstybių sienų. Nors tai nėra absoliuti teisė, bet kokie jos apribojimai turi būti nustatyti įstatymu, nepažeisti šios teisės esmės ir būti nustatomi tik tuo atveju, jei jie yra būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba yra reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti (Chartijos 52 straipsnio 1 dalis);
- (4) vadovaujantis Chartijos 52 straipsnio 3 dalimi ir su Chartija susijusiais išaiškinimais, Chartijos 11 straipsniui turėtų būti suteikta Europos žmogaus teisių konvencijos 10 straipsnio dėl saviraiškos ir informacijos laisvės, kaip jį aiškina Europos Žmogaus Teisių Teismas, reikšmė ir taikymo sritis. Europos žmogaus teisių konvencijos 10 straipsniu saugoma saviraiškos ir informacijos laisvė. Bet koks apribojimas Europos žmogaus teisių konvencijos taikymo srityje turi būti nustatytas įstatymu, būtinas demokratinėje visuomenėje ir priimtas siekiant teisėtų tikslų, nustatytų Europos žmogaus teisių konvencijos 10 straipsnio 2 dalyje;
- (5) Europos žmogaus teisių konvencijoje susitariančiosioms valstybėms taip pat nustatyta pozityvi pareiga apsaugoti žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą ir sukurti palankią aplinką dalyvauti viešose diskusijose⁽¹⁾. Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikoje nurodyta, kad saviraiškos laisvė yra vienas iš esminių demokratinės visuomenės pagrindų, ir ji taikoma ne tik informacijai arba idėjoms, kurioms pritariama arba kurios laikomos nepavojingomis ar nereikšmingomis, bet ir informacijai bei idėjoms, kurios kelia pavojų, šokiruoja arba trikdo valstybę ar visuomenės

⁽¹⁾ Žr., pavyzdžiui, 2010 m. rugsėjo 14 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *Dink prieš Turkiją* (ieškiniai Nr. 2668/07, 6102/08, 30079/08, 7072/09 ir 7124/09) 137 punktą. Dėl pozityvių pareigų pagal Europos žmogaus teisių konvencijos 10 straipsnį taip pat žr. Europos Žmogaus Teisių Teismo Mokslinių tyrimų skyriaus ataskaitą, https://www.echr.coe.int/documents/research_report_article_10_eng.pdf.

dali (3). Be to, jis paaiškino, kad „demokratinėje visuomenėje net mažos ir neoficialios kampanijų grupės <...> turi turėti galimybę veiksmingai vykdyti savo veiklą“ ir kad „yra stiprus viešasis interesas sudaryti sąlygas tokioms grupėms ir pavieniams asmenims už vyraujančios krypties ribų prisidėti prie viešų diskusijų skleidžiant informaciją ir idėjas bendro viešojo intereso klausimais“ (3);

- (6) žurnalistai atlieka svarbų vaidmenį skatindami viešas diskusijas ir skleisdami bei priimdami informaciją, nuomones ir idėjas (4). Labai svarbu, jog jiems būtų suteikta reikiama erdvė, kad jie galėtų prisidėti prie atvirų, laisvų ir sąžiningų diskusijų ir kovoti su dezinformacija bei kitokiu manipuliaciniu kišimusi, be kita ko, trečiųjų šalių subjektų. Žurnalistams turėtų būti suteikta galimybė veiksmingai vykdyti savo veiklą siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų susipažinti su nuomonių įvairove Europos demokratinėse valstybėse;
- (7) žmogaus teisių gynėjai taip pat atlieka svarbų vaidmenį Europos demokratinėse valstybėse, visų pirma puoselėjant pagrindines teises, demokratines vertybes, socialinę įtrauktį, aplinkos apsaugą ir teisinę valstybę. Jie turėtų turėti galimybę aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir, nebijodami bauginimo, reikšti savo nuomonę politikos klausimais bei dalyvaudami sprendimų priėmimo procesuose. Žmogaus teisių gynėjai yra asmenys ar organizacijos, kurios gina pagrindines teises ir įvairias kitas teises, įskaitant aplinkos ir klimato teises, moterų teises, LGBTIQ teises, žmonių, priklausančių rasinei ar etninei mažumai, teises, darbo teises ar religines laisves;
- (8) kuriant sveiką ir klestinčią demokratinę valstybę, reikia, kad žmonės galėtų aktyviai dalyvauti viešose diskusijose. Siekiant užtikrinti prasmingą dalyvavimą, žmonėms reikia turėti galimybę gauti patikimą informaciją, leidžiančią jiems susidaryti savo nuomonę ir naudotis savo sprendimu viešojoje erdvėje, kurioje galima laisvai reikšti skirtingą požiūrį;
- (9) siekiant skatinti šią aplinką, svarbu apsaugoti žurnalistus ir žmogaus teisių gynėjus nuo akivaizdžiai nepagrįstų ir piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą (angl. SLAPP). Tokie teismo procesai yra arba akivaizdžiai nepagrįsti, arba visiškai ar iš dalies nepagrįsti, turintys piktnaudžiavimo požymių, kurie pagrindžia prielaidą, kad pagrindinis teismo proceso tikslas – užkirsti kelią visuomenės dalyvavimui, jį apriboti arba bausti už jį. Tokio piktnaudžiavimo požymiai yra neproporcingas, perteklinis arba nepagrįstas reikalavimas ar jo dalis, keli ieškovo pareikšti reikalavimai, susiję su panašiais klausimais, arba ieškovo ar jo atstovų vykdomas bauginimas, priekabiavimas ar grasinimai prieš pradedant akivaizdžiai nepagrįstą ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesą. Tokios bylos yra piktnaudžiavimas teismo procesu ir nereikalinga našta teismams, nes jomis siekiama ne teisingumo, o priekabauti prie atsakovų ir juos nutildyti. Ilgas procesas – našta nacionalinėms teismų sistemoms;
- (10) akivaizdžiai nepagrįsti ir piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, gali pasireikšti įvairiomis teisinio piktnaudžiavimo formomis, daugiausia civilinėse ar baudžiamosiose bylose, taip pat administracinės teisės bylose, ir gali būti grindžiami įvairiais pagrindais;

(3) Žr. 1976 m. gruodžio 7 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *Handyside prieš Jungtinę Karalystę* (ieškinys Nr. 5493/72) 49 punktą.

(3) Žr. 2005 m. vasario 15 d. Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo *Steel ir Morris prieš Jungtinę Karalystę* (ieškinys Nr. 68416/01) 89 punktą.

(4) Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendacijoje CM/Rec(2022)4 dėl palankios aplinkos kokybiškai žurnalistikai skaitmeniniame amžiuje skatinimo nustatyta, kad „<...> kokybiška žurnalistika, kuri grindžiama profesinės etikos standartais ir yra įvairių formų, atsižvelgiant į geografines, teisines ir socialines aplinkybes, siekiama dvejopo tikslo – veikti kaip visuomenės sergėtoja demokratinėje visuomenėje ir prisidėti prie visuomenės informuotumo bei švietimo“: https://search.coe.int/cm/pages/result_details.aspx?objectid=0900001680a5ddd0. Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos priimtoje Rezoliucijoje 2213 (2018) dėl žurnalistų statuso Europoje, kalbant apie profesionalius žurnalistus, minima „misija, kurios tikslas – kuo atsakingiau ir objektyviau teikti visuomenei informaciją bendromis ar specialiomis dominančiomis temomis.“ https://search.coe.int/cm/pages/result_details.aspx?objectid=0900001680a5ddd0.

- (11) tokius teismo procesus dažnai inicijuoja įtakingi asmenys ar subjektai (pvz., lobistų grupės, korporacijos ir valstybės organai), bandydami nutildyti viešas diskusijas. Jie dažnai susiję su bylos šalių galios disbalansu, kai ieškovo padėtis, pavyzdžiui, finansiniu ar politiniu požiūriu, yra stipresnė nei atsakovo. Esant galios disbalansui, nors tai nėra būtina akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų sudėtinė dalis, gerokai padidėja teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, žalingas poveikis ir atgrasomasis poveikis;
- (12) akivaizdžiai nepagrįsti arba piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, gali turėti neigiamo poveikio žurnalistų ir visų pirma žmogaus teisių gynėjų patikimumui bei reputacijai ir išieškoti jų finansinius bei kitus išteklius. Jie gali turėti neigiamų psichologinių pasekmių asmenims, kurių atžvilgiu vyksta šie procesai, ir jų šeimos nariams. Akivaizdžiai nepagrįsti arba piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, kelia pavojų žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų gebėjimui vykdyti savo veiklą. Dėl tokių procesų informacijos, susijusios su viešuoju interesu, paskelbimas gali būti atidėtas arba visiškai neįmanomas. Tokių procesų egzistavimas apskritai gali turėti atgrasomojo poveikio žurnalistų ir visų pirma žmogaus teisių gynėjų darbui, nes gali prisidėti prie savicenzūros laukiant galimų teismo procesų ateityje, dėl to nukenčia viešos diskusijos, ir tai nėra naudinga visai visuomenei. Teismo procesų trukmė, finansinis spaudimas ir baudžiamųjų sankcijų grėsmė yra veiksmingos priemonės siekiant įbauginti ir nutildyti kritišką nuomonę;
- (13) asmenys, kurių atžvilgiu vykdomi akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, dažnai susiduria su tuo pačiu metu keliose jurisdikcijose vykstančiais keliais teismo procesais. Teismo procesas, pradėtas vienos valstybės narės jurisdikcijoje prieš asmenį, gyvenantį kitoje valstybėje narėje, atsakovui paprastai yra sudėtingesnis ir brangesnis. Akivaizdžiai nepagrįstuose arba piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesuose, nukreiptuose prieš visuomenės dalyvavimą, dalyvaujantys ieškovai taip pat gali naudotis procesinėmis priemonėmis, kad padidintų bylinėjimosi trukmę ir išlaidas, ir kelti bylas toje jurisdikcijoje, kuri, jų nuomone, yra palanki jų bylai, o ne tinkamiausiame ieškiniui nagrinėti teisme;
- (14) Europos Sąjungoje daugėja akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą. Remiantis neseniai atliktais tyrimais ⁽⁵⁾, tokiais teismo procesais vis dažniau naudojamosi įvairiose valstybėse narėse;
- (15) 2020 m. lapkričio 25 d. rezoliucijoje ⁽⁶⁾ Europos Parlamentas pasmerkė SLAPP naudojimą siekiant nutildyti ar įbauginti tiriamosios žurnalistikos atstovus ir žiniasklaidos priemones ir sukurti baimės aplinką, susijusią su jų pranešimais tam tikromis temomis, bei paragino Komisiją pateikti pasiūlymą, kaip užkirsti tam kelią. 2021 m. lapkričio 11 d. rezoliucijoje ⁽⁷⁾ „Demokratijos ir žiniasklaidos laisvės bei pliuralizmo stiprinimas ES: netinkamas civilinės ir baudžiamosios teisės veiksnių naudojimas siekiant užtildyti žurnalistus, NVO ir pilietinę visuomenę“ Europos Parlamentas dar kartą pabrėžė, kad šis reiškinys plinta ir kad reikia imtis veiksmingų nuo jo nukentėjusių asmenų apsaugos visoje Sąjungoje priemonių;

⁽⁵⁾ Europos pilietybės teisių akademinis tinklas, *ad hoc* prašymas „Strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo ES“, 2020 m. gegužės 29 d., https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/ad-hoc-literature-review-analysis-key-elements-slapp_en.pdf, p. 4, ir Europos pilietybės teisių akademinis tinklas, „Strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo (SLAPP) Europos Sąjungoje. Lyginamasis tyrimas“, 2021 m. birželio 30 d., https://ec.europa.eu/info/files/strategic-lawsuits-against-public-participation-slapp-european-union-comparative-study_en.

⁽⁶⁾ P9_TA(2020)0320. Šioje rezoliucijoje Parlamentas taip pat pakartojo savo 2019 m. kovo 28 d. rezoliucijos nuostatas (P8_TA(2019)0328).

⁽⁷⁾ P9_TA(2021)0451.

- (16) Europos Tarybos žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų saugumo skatinimo platformoje ⁽⁸⁾ taip pat pranešama apie tai, kad daugėja perspėjimų apie rimtas grėsmes žurnalistų saugumui ir žiniasklaidos laisvei Europoje, įskaitant daugybę teismo bauginimo atvejų. Europos Tarybos žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų saugumo skatinimo platformos asociacijų partnerių 2021 m. metinėje ataskaitoje pabrėžiama, kad 2020 m., palyginti su ankstesniais metais, gerokai padaugėjo su SLAPP susijusių perspėjimų, apie kuriuos pranešta: išaugo tiek perspėjimų, tiek atitinkamų Europos Tarybos valstybių narių jurisdikcijų skaičius ⁽⁹⁾. Europos Taryba 2016 m. balandžio 13 d. Rekomendacijoje dėl žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų bei kitų žiniasklaidos subjektų saugumo ⁽¹⁰⁾ rekomendavo savo valstybėms narėms imtis reikiamų teisėkūros ir (arba) kitų priemonių, kad būtų užkirstas kelias šališkam, nepagrįstam ar piktavališkam teisės ir teisinio proceso naudojimui siekiant įbauginti ir nutildyti žurnalistus ir kitus žiniasklaidos subjektus;
- (17) Komisijos 2020 ⁽¹¹⁾ ir 2021 m. ⁽¹²⁾ teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose pabrėžiama, kad kai kuriose valstybėse narėse žurnalistai ir kiti subjektai, dalyvaujantys ginant viešąjį interesą, vis dažniau susiduria su įvairių formų grasinimais ir išpuoliais, susijusiais su jų skelbiama informacija ir darbu, taip pat su SLAPP;
- (18) akivaizdus teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, naudojimo Sąjungoje pavyzdys yra žurnalistės Daphnės Caruanos Galizijos atvejis – tuo metu, kai ją nužudė, jos atžvilgiu jau buvo pradėta daugiau kaip 40 civilinių ir baudžiamųjų teismo procesų dėl šmeižto ir garbės bei orumo įžeidimo, susijusių su jos tiriamuoju darbu;
- (19) 2020 m. gruodžio 3 d. Komisijos pateiktame Europos demokratijos veiksmų plane ⁽¹³⁾ pabrėžiamas esminis laisvos ir pliuralistinės žiniasklaidos vaidmuo demokratinėse valstybėse, taip pat pilietinės visuomenės svarba. Jame, be kita ko, išryškintas svarbus nepriklausomos ir pliuralistinės žiniasklaidos vaidmuo sudarant sąlygas piliečiams priimti pagrįstus sprendimus, taip pat kovojant su manipuliavimu informacija ir kišimusi į informacinę erdvę, įskaitant dezinformaciją. Atsižvelgdama į tai, Komisija jau priėmė Rekomendaciją (ES) 2021/1534 dėl žurnalistų ir kitų žiniasklaidos specialistų apsaugos, saugumo ir įgalėjimo užtikrinimo Europos Sąjungoje ⁽¹⁴⁾. Rekomendacija siekiama visiems žiniasklaidos specialistams užtikrinti saugesnes darbo sąlygas, kad jie galėtų be baimės ir nebauginami dirbti tiek internete, tiek realiaime gyvenime. Atsižvelgiant į didėjančią akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, grėsmę, keliamą žiniasklaidos laisvei ir visuomenės dalyvavimui, Sąjunga turėtų parengti nuoseklų ir veiksmingą kovos su tokiais procesais metodą. Šia rekomendacija papildoma Rekomendacija (ES) 2021/1534, pateikiant konkrečias rekomendacijas dėl akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą. Į jos taikymo sritį patenka ne tik žurnalistų ir kitų žiniasklaidos specialistų, bet ir žmogaus teisių gynėjų apsauga. Šia rekomendacija turėtų būti šalinama konkreti grėsmė, kurią kelia akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, ir taip remiamas tinkamas stabdžių ir atsvarų sistemos veikimas sveikos demokratijos sąlygomis. Ji turėtų teikti gaires valstybėms narėms imantis veiksmingų, tinkamų ir proporcingų priemonių klausimams, susijusiems su tokiais teismo procesais, spręsti ir šiomis aplinkybėmis užtikrinti visų pirma žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų apsaugą. Rekomenduojamos priemonės turėtų apimti informuotumo didinimą ir dalykinių žinių plėtojimą, visų pirma tarp teisės specialistų ir asmenų, kurių atžvilgiu vyksta akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, siekiant užtikrinti, kad asmenys, kurių atžvilgiu vyksta tokie procesai, galėtų gauti paramą, ir remti sustiprintą stebėseną;

⁽⁸⁾ Nuo 2015 m. Europos Tarybos platforma padeda rinkti ir skleisti informaciją, susijusią su dideliu susirūpinimą keliančiomis problemomis dėl žiniasklaidos laisvės ir žurnalistų saugumo Europos Tarybos valstybėse narėse. Prie šio proceso prisidedančios organizacijos partnerės – pakviestos tarptautinės NVO ir žurnalistų asociacijos – skelbia perspėjimus apie žiniasklaidos laisvės pažeidimus ir teikia metines ataskaitas apie žiniasklaidos laisvės padėtį bei žurnalistų saugumą Europoje. Tikimasi, kad Europos Tarybos valstybės narės imsis veiksmų ir spręš problemas bei informuos platformą apie veiksmus, kurių imtasi reaguojant į perspėjimus. Nepakankamas Europos Tarybos valstybių narių, kurios taip pat yra ES valstybės narės, reagavimo lygis rodo, kad reikia imtis tolesnių veiksmų: <https://www.coe.int/en/web/media-freedom>.

⁽⁹⁾ 2021 m. organizacijos partnerės žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų saugumo skatinimo platformoje (coe.int) pateikė 282 perspėjimus, iš kurių keli buvo susiję su teismo bauginimo atvejais, t. y. neprincipingu, savavališku ar nepagrįstu teisės aktu taikymu, įskaitant teisės aktus dėl garbės ir orumo įžeidimo, kovos su terorizmu, nacionalinio saugumo, chuliganizmo ar kovos su ekstremizmu. Europos Tarybos žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų saugumo skatinimo platformos asociacijų partnerių 2021 m. metinėje ataskaitoje pažymima, kad 2020 m., palyginti su ankstesniais metais, padidėjo tiek perspėjimų, tiek atitinkamų Europos Tarybos valstybių narių jurisdikcijų skaičius 1680a2440e (coe.int).

⁽¹⁰⁾ Ministrų Komiteto rekomendacija CM/Rec(2016)4 valstybėms narėms dėl žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų bei kitų žiniasklaidos subjektų saugumo, https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=09000016806415d9#_ftn1.

⁽¹¹⁾ COM(2020) 580 *final*, 2020 m. rugsėjo 30 d.

⁽¹²⁾ COM(2021) 700 *final*, 2021 m. liepos 20 d.

⁽¹³⁾ COM(2020) 790 *final*, 2020 m. gruodžio 3 d.

⁽¹⁴⁾ 2021 m. rugsėjo 16 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/1534 dėl žurnalistų ir kitų žiniasklaidos specialistų apsaugos, saugumo ir įgalėjimo užtikrinimo Europos Sąjungoje (OL L 331, 2021 9 20, p. 8).

- (20) kad būtų galima teikti veiksmingą apsaugą nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, ir užkirsti kelią šio reiškinio įsigalėjimui Sąjungoje, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų atitinkamos teisines sistemose, kuriomis reglamentuojami civiliniai, baudžiamieji, komerciniai ir administraciniai procesai, būtų numatytos būtinos apsaugos priemonės klausimams, susijusiems su tokiais teismo procesais, spręsti, visapusiškai gerbiant demokratines vertybes ir pagrindines teises, įskaitant teisę į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisę į saviraiškos laisvę. Siekdamas nuoseklios ir veiksmingos apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tokį teismo procesą būtų galima nutraukti anksčiau. Jos taip pat turėtų siekti, kad būtų numatytos kitos teisių gynimo priemonės dėl piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, t. y. bylinėjimosi išlaidų priteisimas, o tai reiškia, kad ieškovas, pateikęs teismui piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškinį dėl visuomenės dalyvavimo, gali būti įpareigotas padengti visas proceso išlaidas, atlyginti žalą bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui, patyrusiam žalą dėl piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso, nukreipto prieš visuomenės dalyvavimą, ir galimybę skirti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas bylos šaliai, kuri teismui pateikė piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškinį dėl visuomenės dalyvavimo. Suteikiant teismams galimybę skirti sankcijas siekiama pagrindinio tikslo – atgrasyti potencialius ieškovus nuo piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, inicijavimo. Tokios sankcijos turėtų būti proporcingos nustatytiems piktnaudžiavimo veiksams. Nustatydami sankcijų dydį, teismai galėtų atsižvelgti į galimą žalingą ar atgrasomąjį teismo proceso poveikį visuomenės dalyvavimui, taip pat į reikalavimų pobūdį, į tai, ar ieškovas panašiais klausimais inicijavo kelis ar bendrus teismo procesus, ir į bandymus įbauginti, persekioti atsakovą arba jam ar jai grasinti;
- (21) valstybės narės turėtų stengtis į savo nacionalinės teisės aktus įtraukti vidaus bylų apsaugos priemones, panašias į tas, kurios įtrauktos į Sąjungos priemones klausimams, susijusiems su akivaizdžiai nepagrįstais ir piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesais, nukreiptais prieš visuomenės dalyvavimą, spręsti nagrinėjant tarpvalstybinio pobūdžio civilines bylas. Tai užtikrintų nuoseklią ir veiksmingą apsaugą nuo tokių teismo procesų ir padėtų užkirsti kelią šio reiškinio įsigalėjimui Sąjungoje;
- (22) valstybės narės turėtų konkrečiai peržiūrėti savo teisinės sistemas, taikomas garbės ir orumo įžeidimo atvejais, siekdamas užtikrinti, kad ieškovai negalėtų taikyti esamų sąvokų ir apibrėžčių prieš žurnalistus ar žmogaus teisių gynėjus vykstant akivaizdžiai nepagrįstiems ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesams, nukreiptiems prieš visuomenės dalyvavimą;
- (23) siekdamas išvengti atgrasomojo poveikio viešosioms diskusijoms, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad sankcijos už garbės ir orumo įžeidimą nebūtų pernelyg didelės ir neproporcingos. Jos turėtų skirti ypatingą dėmesį Europos Tarybos gairėms ir rekomendacijoms⁽¹⁵⁾, susijusioms su teisiniu garbės ir orumo įžeidimo kriminalizavimu, visų pirma taikant baudžiamąją teisę, pagrindu. Atsižvelgiant į tai, valstybės narės raginamos savo teisinėje sistemoje panaikinti įkalinimo bausmes už garbės ir orumo įžeidimą. Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja savo Rezoliucijoje 1577 (2007)⁽¹⁶⁾ paragino valstybes nares, kuriose vis dar numatytos laisvės atėmimo bausmės už garbės ir orumo įžeidimą, nedelsiant jas panaikinti, net jei jos iš tikrųjų nėra skiriamos. Valstybės narės taip pat skatinamos teikti pirmenybę administracinės ar civilinės teisės taikymui nagrinėjant garbės ir orumo įžeidimo bylas, jeigu tokių nuostatų baudžiamasis poveikis yra mažesnis nei baudžiamosios teisės nuostatų⁽¹⁷⁾;

⁽¹⁵⁾ Žr., *inter alia*, Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (angl. PACE) rezoliuciją Nr. 1577 „Siekiant dekriminalizuoti garbės ir orumo įžeidimą (2007 m.)“, <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17588&lang=en>, PACE rekomendaciją Nr. 1814 dėl garbės ir orumo įžeidimo dekriminalizavimo (2007 m.), <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17587&lang=en>, Europos Tarybos Generalinio sekretoriato tyrimą dėl saviraiškos laisvės ir garbės ir orumo įžeidimo. Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikos tyrimas (2012 m.), <https://rm.coe.int/study-on-the-alignment-of-laws-and-practices-concerning-alignment-of-l/16804915c5>, ir naujausias Europos Tarybos atliktas Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikos tyrimas (2016 m.), <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806ac95b>.

⁽¹⁶⁾ 2007 m. spalio 4 d. Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos rezoliucija 1577 (2007) dėl šmeižto dekriminalizacijos, <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17588&lang=en>.

⁽¹⁷⁾ Taip pat žr. 2011 m. rugsėjo 12 d. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto bendrosios pastabos Nr. 34 19 straipsnį. Nuomonės ir saviraiškos laisvės, <https://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/docs/gc34.pdf>, ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos atstovo žiniasklaidos laisvės klausimais biuro specialioji teisinio persekiojimo ir piktnaudžiavimo teismų sistema žiniasklaidos atžvilgiu ataskaita, 2021 m. lapkričio 23 d., https://www.osce.org/files/f/documents/c/f/505075_0.pdf

- (24) garbės ir orumo įžeidimo bylų nagrinėjimas taikant baudžiamąją teisę turėtų būti vykdomas tik kaip kraštutinė priemonė; vietoj to pirmenybė turėtų būti teikiama atsakomybei pagal administracinę arba civilinę teisę, vadovaujantis tarptautinių organizacijų rekomendacijomis. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komitetas ⁽¹⁸⁾ ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija ⁽¹⁹⁾ rekomendavo pašalinti garbės ir orumo įžeidimą iš baudžiamosios teisės statuto. Europos Taryba taip pat išreiškė abejonių šiuo klausimu ⁽²⁰⁾;
- (25) teisė į asmens duomenų apsaugą papildomai konkretizuojama Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 ⁽²¹⁾. Teisė į asmens duomenų apsaugą nėra absoliuti. BDAR 85 straipsnyje nustatyta, kad pagal valstybių narių teisę teisė į asmens duomenų apsaugą turi būti suderinta su teise į saviraiškos ir informacijos laisvę, įskaitant duomenų tvarkymą žurnalistikos tikslais ir akademinės, meninės ar literatūrinės saviraiškos tikslais;
- (26) valstybės narės turėtų skatinti savireguliuojamojo įstaigos ir teisės specialistų asociacijas su šia rekomendacija prirėkus suderinti savo deontologijos standartus, įskaitant elgesio kodeksus. Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad atitinkamais atvejais deontologijos standartai, kuriais, siekiant teisinio proceso sąžiningumo, norima atgrasyti teisės specialistus nuo veiksmų, kurie gali būti laikomi piktnaudžiavimu procesu arba piktnaudžiavimu kitomis profesinėmis pareigomis, arba tuos veiksmus uždrausti, ir deontologijos standartus atitinkančios drausminės sankcijos apimtų akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiamąjį pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą. Kartu turėtų būti vykdoma atitinkama informuotumo didinimo ir mokymo veikla, siekiant gilinti žinias apie esamus deontologijos standartus, kurie yra susiję su akivaizdžiai nepagrįstais ar piktnaudžiamąjį pobūdžio teismo procesais, nukreiptais prieš visuomenės dalyvavimą, ir didinti jų veiksmingumą;
- (27) teisės specialistai yra pagrindiniai subjektai, dalyvaujantys akivaizdžiai nepagrįstuose ar piktnaudžiamąjį pobūdžio teismo procesuose, nukreiptuose prieš visuomenės dalyvavimą, kaip bylos šalių atstovai arba asmenų persekiojimą vykdytys ar ginčus nagrinėjantys subjektai. Todėl labai svarbu, kad jie turėtų tam reikalingų žinių ir įgūdžių. Valstybės narės turėtų remti šiuos teisės specialistus ir pasiūlyti jiems mokymosi galimybių. Mokymas galėtų iš esmės ugdyti jų žinias ir gebėjimus nustatyti akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiamąjį pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, įskaitant tuos, kurie yra susiję su trečiaja šalimi, ir tinkamai reaguoti. Toks mokymas turėtų būti skirtas visų teismo lygmenų teisminėms institucijoms ir teisminių institucijų darbuotojams, įskaitant teisėjus, prokurorus, teismų ir prokuratūrų darbuotojus, taip pat visus kitus teisingumo srities specialistus, susijusius su teisminėmis institucijomis ar kitaip dalyvaujančius vykdančius teisingumą, neatsižvelgiant į nacionalinėje teisėje pateiktą apibrėžtį, teisinį statusą ar vidaus organizacinę struktūrą, regioniniu ir vietos lygmenimis, jeigu akivaizdžiai nepagrįstas arba piktnaudžiamąjį pobūdžio teismo procesas, nukreiptas prieš visuomenės dalyvavimą, gali būti inicijuojamas pirmojoje instancijoje. Toks mokymas taip pat turėtų būti skirtas kitiems teisės specialistams, pavyzdžiui, kvalifikuotiems advokatams. Vietos mokymo pajėgumų plėtojimas gali padėti užtikrinti ilgalaikį mokymo tvarumą;
- (28) įtraukus į tokį mokymą žurnalistus, spaudos tarybos narius, žiniasklaidos specialistus ir žmogaus teisių gynėjus, jie galėtų atpažinti tokius teismo procesus ir įgytų svarbių teisminių įgūdžių, kurie mažintų riziką ištraukti į akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiamąjį pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, arba įgytų daugiau žinių ir galėtų geriau spręsti šią problemą. Tai taip pat galėtų suteikti jiems galimybę aktyviai teikti ataskaitas apie SLAPP. Žurnalistų mokymas taip pat turėtų būti grindžiamas nacionalinių spaudos ar žiniasklaidos tarybų nustatytais etikos standartais ir gairėmis. Siekiant prisidėti prie bendro gebėjimų stiprinimo ir gerinti institucinį atsaką į akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiamąjį pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, į tokius mokymus taip pat galėtų būti įtrauktos duomenų apsaugos institucijos, nacionalinės žmogaus teisių institucijos, ombudsmeno institucijos ir valstybinės žiniasklaidos reguliavimo įstaigos;

⁽¹⁸⁾ 2011 m. rugsėjo 12 d. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto bendroji pastaba Nr. 34, 19 straipsnis. Nuomonės ir saviraiškos laisvės, <https://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/docs/gc34.pdf>.

⁽¹⁹⁾ Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos atstovo žiniasklaidos laisvės klausimais biuro specialioji teisinio persekiojimo ir piktnaudžiavimo teismų sistema žiniasklaidos atžvilgiu ataskaita, 2021 m. lapkričio 23 d., https://www.osce.org/files/f/documents/c/f/505075_0.pdf.

⁽²⁰⁾ Ministrų Komiteto rekomendacija CM/Rec(2016)4 valstybėms narėms dėl žurnalistikos apsaugos ir žurnalistų bei kitų žiniasklaidos subjektų saugumo, žr. 6 dalį.

⁽²¹⁾ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

- (29) teisinio mokymo paslaugų teikėjai ir teisės specialistų asociacijos yra labai gerai pasiruošę rengti mokymus apie akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, taip pat nustatyti tokio mokymo tikslus ir įvertinti tinkamiausią mokymo metodiką. Teisės specialistų organizuojami mokymai kitiems teisės specialistams suteikia galimybę visiems mokytis vienoje grupėje, geriau dalytis patirtimi ir skatinti tarpusavio pasitikėjimą. Turėtų būti skatinamas keitimasis atitinkama praktika Europos lygmeniu, be kita ko, remiant Komisijai ir dalyvaujant Europos teisėjų mokymo tinklui (ETMT). Praktikuojančių teisininkų ir jų profesinių asociacijų dalyvavimas – nuo poreikių analizavimo iki rezultatų vertinimo – yra itin svarbus siekiant užtikrinti mokymo veiklos veiksmingumą ir tvarumą;
- (30) mokymuose turėtų būti nagrinėjami saviraiškos ir informacijos laisvės bei kitų pagrindinių teisių klausimai pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, Europos žmogaus teisių konvenciją ir nacionalinę teisę ir turėtų būti pateiktos praktinės rekomendacijos, kaip taikyti atitinkamą teismų praktiką, taip pat pagrindinių teisių, įskaitant saviraiškos laisvę, procesinių apsaugos priemonių ir kitų atitinkamų nacionalinės teisės nuostatų apribojimus ir atsižvelgti į jų sąsajas. Reikėtų tinkamai atsižvelgti į Europos Tarybos vadovą praktikuojantiems teisininkams dėl teisės į saviraiškos laisvę apsaugos pagal EŽTK ⁽²²⁾;
- (31) mokymai, be kita ko, turėtų būti skirti asmens duomenų, kurie gali būti naudojami siekiant inicijuoti akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, apsaugai. Taip pat turėtų būti sprendžiamas manipuliavimo informacija ir kišimosi, įskaitant dezinformaciją, klausimas;
- (32) rengiant mokymus reikėtų atsižvelgti į nacionalinę teisinę sistemą ir aplinkybes. Struktūruotai ir nuosekliai derinant tai su Europos Tarybos parengtomis rekomendacijomis, asmenų, prieš kuriuos naudojami akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, parodymais ir kitų valstybių narių geriausia patirtimi, būtų galima prisidėti prie sėkmingų mokymosi tikslų, susijusių su mokymu apie akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus. Mokymai taip pat gali būti naudojami siekiant skatinti valstybių narių keitimąsi geriausia patirtimi;
- (33) kad būtų galima įtraukti platesnę auditoriją ir skatinti paramą, rengiant mokymus apie akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, taip pat reikėtų kuo geriau pasinaudoti naujomis technologijomis, įskaitant mokymą internetu. Tokios mokymo veiklos teikiamą naudą papildytų prieiga prie e. išteklių, naujausia medžiaga ir atskiros mokymosi priemonės, susijusios su atitinkamais teisės aktais ir rekomendacijomis;
- (34) siekiant skatinti sąsają su panašiomis iniciatyvomis dėl teisės specialistų mokymo, į mokymus susijusiomis temomis, tokiomis kaip saviraiškos laisvė ir teisinė etika, galėtų būti įtraukti mokymo moduliai apie akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą. Turėtų būti skatinama naudoti esamą medžiagą ir mokymo praktiką, pavyzdžiui, siūlomą Europos e. teisingumo portale, UNESCO Pasauliniame teisminių subjektų priemonių rinkinyje ⁽²³⁾ ir Europos Tarybos HELP (teisės specialistų švietimas žmogaus teisių klausimais) ⁽²⁴⁾ kursuose internetu;
- (35) įtraukus akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, į teisės ir žurnalistikos mokymo programas, teisės specialistams ir žurnalistams būtų suteikta galimybė įgyti daugiau žinių kaip atpažinti tokius procesus ir specialių žinių kaip atitinkamai reaguoti, taip pat būtų remiamas dėstytojų dalykinių žinių ir profesinės kompetencijos ugdymas. Tokias žinias aukštojo mokslo įstaigos galėtų teikti papildomuose kursuose ar seminaruose paskutiniiais studijų programos metais, pavyzdžiui, teisės ir žurnalistikos studentams;
- (36) valstybės narės turėtų remti informuotumo didinimo kampanijas akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, klausimais, kurias, be kita ko, organizuoja nacionaliniai subjektai, įskaitant nacionalines žmogaus teisių institucijas ir pilietinės visuomenės organizacijas;

⁽²²⁾ Europos Tarybos vadovas praktikuojantiems teisininkams dėl teisės į saviraiškos laisvę apsaugos pagal EŽTK (2017 m.), <https://rm.coe.int/handbook-freedom-of-expression-eng/1680732814>.

⁽²³⁾ Pasaulinis teisminių subjektų priemonių rinkinys: saviraiškos laisvės, galimybės gauti informaciją ir žurnalistų saugumo tarptautiniai teisiniai standartai (2021 m.), <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000378755>.

⁽²⁴⁾ <https://www.coe.int/en/web/help/home>

- (37) komunikacijos veikla akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, klausimais galėtų apimti publikacijas, pranešimus, viešus susitikimus, konferencijas, praktinius seminarus ir internetinius seminarus;
- (38) asmenims, kurių atžvilgiu vyksta akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, dažnai sunku rasti informacijos apie siūlomus pagalbos išteklius. Siekiant palengvinti subjektų ar organizacijų, galinčių teikti pagalbą akivaizdžiai nepagrįstuose ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesuose, identifikavimą ir užtikrinti, kad parama kovojant su tokiais procesais būtų veiksminga, informacija turėtų būti renkama ir prieinama viename punkte, būti nemokama ir lengvai gaunama. Šiuo tikslu kiekviena valstybė narė turėtų įsteigti vieną nacionalinį ryšių punktą, kuris rinktų informaciją apie siūlomus išteklius ir ją dalytųsi;
- (39) pagrindinis informuotumo apie akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, didinimo veiklos tikslas turėtų būti informuotumo apie viešosios erdvės, kuri sudaro sąlygas užtikrinti demokratinį dalyvavimą ir suteikia piliečiams galimybę susipažinti su nuomonių įvairove ir patikima informacija, svarbą didinimas;
- (40) informuotumo didinimo kampanijos turėtų būti koordinuojamos su nacionaliniais ryšių punktais ir kitomis kompetentingomis institucijomis, kad būtų užtikrintas jų veiksmingumas. Jomis taip pat turėtų būti siekiama sąsajos su panašiomis temomis rengiamomis informuotumo didinimo kampanijomis, pavyzdžiui, tomis, kuriose daugiausia dėmesio skiriama atvirų, laisvų ir sąžiningų diskusijų puoselėjimui ir teisės į saviraiškos laisvę apsaugai, ir jos turėtų būti integruojamos į informuotumo didinimo veiklą, skatinant aktyvų piliečių dalyvavimą, nuomonių įvairovę ir galimybę gauti patikimą informaciją. Prireikus taip pat reiktų siekti informuotumo didinimo kampanijų sąsajos su atsparumo didinimu žiniasklaidos, informacinio raštingumo, žurnalistikos standartų ir faktų tikrinimo srityse, atsižvelgiant į kovos su dezinformacija, manipuliavimu informacija ir kišimusi, be kita ko, iš užsienio, priemones. Tikslinė auditorija galėtų apimti, *inter alia*, konkrečias grupes, pavyzdžiui, žiniasklaidos specialistus, teisės specialistus ir pilietinės visuomenės organizacijų narius, komunikacijos specialistus, akademinės bendruomenės atstovus, ekspertų grupes, politikus, valstybės tarnautojus, valdžios institucijas ir privačiasias bendroves;
- (41) valstybės narės turėtų stengtis visomis, jų nuomone, tinkamomis priemonėmis užtikrinti informacijos apie procesines ir kitas apsaugos priemones prieinamumą jų nacionalinėse teisinėse sistemose, įskaitant informaciją apie subjektus ar įstaigas, į kuriuos galima kreiptis siekiant pagalbos dėl akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą;
- (42) tokie paramos ištekliai gali būti advokatų kontoros, kurios *pro bono* gina asmenis, kurių atžvilgiu vyksta akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, tokią paramą teikiančių universitetų teisės klinikos, organizacijos, kurios registruoja SLAPP ir teikia apie jį ataskaitas, taip pat organizacijos, teikiančios finansinę ir kitokią pagalbą asmenims, prieš kuriuos naudojami akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai;
- (43) asmenys, prieš kuriuos naudojami akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, turi būti tinkamai pasirengę, kad galėtų dalyvauti tokiuose procesuose. Taigi būtina plėtoti valstybių narių pajėgumus, kad būtų galima teikti paramą tiems, kurių atžvilgiu rengiami tokie procesai. Valstybės narės turėtų skirti lėšų ir skatinti Sąjungos lygmens finansavimą organizacijoms, teikiančioms rekomendacijas ir paramą asmenims, kurių atžvilgiu vyksta akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai;
- (44) siekiant geriau kovoti su šiuo reiškiniu, būtina sistemingiau stebėti akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą. Surinkti duomenys turėtų apimti pakankamai informacijos, kad institucijos ir kiti atitinkami suinteresuotieji subjektai galėtų kiekybiškai įvertinti ir geriau suprasti šį reiškinį, be kita ko, siekiant suteikti reikiamą paramą asmenims, kurių atžvilgiu vyksta tie teismo procesai. Valstybės narės, atsižvelgdamos į savo institucinius susitarimus dėl teismų statistikos ⁽²⁵⁾, turėtų pavesti vienai ar daugiau institucijų rinkti ir apibendrinti duomenis apie nacionaliniuose teismuose pradėtus akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą. Šios institucijos gali rinkti duomenis iš kelių suinteresuotųjų subjektų. Siekdamas palengvinti duomenų rinkimą, institucijos, kurioms

⁽²⁵⁾ Žr. Europos veiksmingo teisingumo komisijos (CEPEJ) gaires dėl teismų statistikos šios komisijos 12-ajame plenariniame posėdyje (2008 m. gruodžio 10 ir 11 d., Strasbūras) – CEPEJ-GT-EVAL (coe.int).

pavesta rinkti duomenis, gali įsteigti kontaktinius punktus, kad teisminės institucijos, profesinės organizacijos, nevyriausybinės organizacijos, žmogaus teisių gynėjai, žurnalistai ir kiti suinteresuotieji subjektai galėtų dalytis duomenimis apie akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus. Valstybės narės turėtų patikėti vienai iš šių institucijų koordinuoti informaciją ir kasmet iki 2023 m. pabaigos teikti Komisijai nacionaliniu lygmeniu surinktus apibendrintus duomenis. Valstybės narės turėtų užtikrinti atskaitomybę už surinktus duomenis. Šiuo tikslu jos turėtų užtikrinti, kad duomenų rinkimo procesas atitiktų profesinius standartus ir kad institucijos, kurioms pavesta rinkti duomenis ir statistiką, turėtų pakankamai savarankiškumo. Turėtų būti laikomasi duomenų apsaugos reikalavimų;

- (45) patikėdamos duomenų rinkimą ir atskaitų teikimą institucijoms, valstybės narės galėtų apsvarstyti galimybę kurti sąsajas su atitinkamomis priemonėmis teisinės valstybės ir pagrindinių teisių apsaugos srityse. Svarbų vaidmenį gali atlikti nacionalinės žmogaus teisių institucijos, jei jos įsteigtos, taip pat kiti subjektai, pavyzdžiui, ombudsmeno tarnybos, lygybės institucijos arba kompetentingos institucijos, pavyzdžiui, paskirtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/1937 ⁽²⁶⁾. Nacionaliniai ryšių punktai, kurie atlieka paramos išteklių apžvalgą, ir subjektai ar institucijos, kuriems pavesta rinkti ir teikti duomenis, galėtų būti įsteigti toje pačioje organizacijoje, atsižvelgiant į šioje rekomendacijoje aprašytus reikalavimus ir kriterijus;
- (46) institucijos, kurioms patikėta rinkti duomenis, turėtų prieinamu būdu savo interneto svetainėse ir tam tikrais atvejais kitomis tinkamomis priemonėmis skelbti informaciją apie akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą. Tai darydamos jos turėtų užtikrinti, kad būtų visapusiškai gerbiamos asmenų, įtrauktų į akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, pagrindinės teisės, įskaitant teisę į privatumą ir asmens duomenų apsaugą;
- (47) siekiant apibrėžti akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų trukmę, kai tik įmanoma, turėtų būti renkama tiksli informacija apie įvykius, aktus ar veiksmus, kuriais pradėtas ir buvo užbaigtas toks procesas, ir datas, kai jie įvyko. Surinkti duomenys taip pat turėtų apimti, kai tinkama, informaciją apie bylos aplinkybes, pavyzdžiui, kai prieš tą patį atsakovą buvo pakartotinai surengti ankstesni teismo procesai arba juos inicijavo tas pats ieškovas;
- (48) prireikus Komisijos įsteigta ES kovos su SLAPP ekspertų grupė ⁽²⁷⁾ galėtų padėti visose valstybėse narėse parengti palyginamus kriterijus, kuriuos galėtų lengvai taikyti institucijos, kurioms pavesta rinkti ir teikti duomenis apie akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą;
- (49) ES kovos su SLAPP ekspertų grupė remia specialistų keitimąsi patirtimi ir žiniomis su SLAPP susijusiais klausimais ir jų sklaidą. Ji, be kita ko, galėtų teikti techninę pagalbą institucijoms steigiant ryšių punktus, rengiant mokymo medžiagą ir organizuojant teisinę pagalbą;
- (50) Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių (angl. CERV) programa, nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/692 ⁽²⁸⁾, siekiama apsaugoti ir skatinti Sutartyse ir Chartijoje įtvirtintas teises ir vertybes. Siekiant palaikyti ir toliau plėtoti teisinės valstybės principu grindžiamą demokratinę visuomenę, CERV programoje, *inter alia*, numatyta galimybė finansuoti veiklą, susijusią su gebėjimų stiprinimu ir informuotumu apie Chartiją, įskaitant saviraiškos laisvę. Reglamentu (ES) 2021/692 ⁽²⁹⁾ nustatytoje Teisingumo programoje, *inter alia*, numatyta galimybė finansuoti veiklą, susijusią su teisėjų mokymu, siekiant puoselėti bendrą teisinę ir teisminę kultūrą, grindžiamą teisinės valstybės principu, ir remti bei skatinti nuoseklų ir veiksmingą su programa susijusių svarbių Sąjungos teisinių priemonių įgyvendinimą,

⁽²⁶⁾ 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (OL L 305, 2019 11 26, p. 17).

⁽²⁷⁾ Komisijos ekspertų grupių ir kitų panašių subjektų registras (europa.eu).

⁽²⁸⁾ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/692, kuriuo nustatoma Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programa ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1381/2013 ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 390/2014 (OL L 156, 2021 5 5, p. 1).

⁽²⁹⁾ Reglamentu (ES) 2021/692 siekiama padėti plėtoti Europos teisingumo erdvę ir stiprinti demokratiją, teisinę valstybę bei pagrindinių teisių apsaugą.

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

DALYKAS

1. Šioje rekomendacijoje valstybėms narėms pateikiamos gairės, kaip imtis veiksmingų, tinkamų ir proporcingų priemonių klausimams, susijusiems su akivaizdžiai nepagrįstais ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesais, nukreiptais prieš visuomenės dalyvavimą, spręsti, ir kaip, visų pirma, apsaugoti žurnalistus ir žmogaus teisių gynėjus nuo tokių procesų, visapusiškai gerbiant demokratines vertybes ir pagrindines teises.

TAIKOMOS SISTEMOS

2. Paprastai valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų taikomose teisinėse sistemose būtų numatytos būtinos apsaugos priemonės klausimams, susijusiems su akivaizdžiai nepagrįstais ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesais, nukreiptais prieš visuomenės dalyvavimą, spręsti, visapusiškai gerbiant demokratines vertybes ir pagrindines teises, įskaitant teisę į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisę į saviraiškos laisvę.
3. Valstybės narės turėtų siekti užtikrinti, kad būtų numatytos procesinės apsaugos priemonės, pagal kurias būtų galima anksčiau laiko nutraukti akivaizdžiai nepagrįstą teismo procesą, nukreiptą prieš visuomenės dalyvavimą. Jos taip pat turėtų siekti, kad būtų numatytos kitos teisių gynimo priemonės dėl piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, t. y. bylinėjimosi išlaidų priteisimas, o tai reiškia, kad ieškovas, pateikęs teismui piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškinį dėl visuomenės dalyvavimo gali būti įpareigotas padengti visas proceso išlaidas, atlyginti žalą bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui, ją patyrusiam dėl piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso, nukreipto prieš visuomenės dalyvavimą, taip pat galimybė skirti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas bylos šaliai, kuri teismui pateikė piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškinį dėl visuomenės dalyvavimo.
4. valstybės narės turėtų stengtis į savo nacionalinės teisės aktus įtraukti vidaus bylų apsaugos priemones, panašias į tas, kurios įtrauktos į Sąjungos priemones, kuriomis siekiama spręsti akivaizdžiai nepagrįstų ir piktnaudžiaujamojo pobūdžio bylų dėl visuomenės dalyvavimo problemas tarpvalstybinio pobūdžio civilinėse bylose.
5. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų taisyklės, taikomos garbės ir orumo įžeidimui, neturėtų nepagrįsto poveikio saviraiškos laisvei, atviros, laisvos ir pliuralistinės žiniasklaidos aplinkai ir visuomenės dalyvavimui.
6. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jų taisyklės, taikomos garbės ir orumo įžeidimui, būtų pakankamai aiškios, įskaitant jų koncepcijas, siekiant sumažinti netinkamo jų taikymo ar piktnaudžiavimo jomis riziką.
7. Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad sankcijos už garbės ir orumo įžeidimą nebūtų pernelyg didelės ir neproporcingos. Valstybės narės turėtų kuo labiau atsižvelgti į Europos Tarybos gaires ir rekomendacijas ⁽³⁰⁾, susijusias su teisiniu garbės ir orumo įžeidimo dekriminalizavimu, visų pirma taikant baudžiamąją teisę, pagrindu. Atsižvelgiant į tai, valstybės narės raginamos savo teisinėje sistemoje panaikinti įkalinimo bausmes už garbės ir orumo įžeidimą. Valstybės narės skatinamos teikti pirmenybę administracinės ar civilinės teisės taikymui nagrinėjant garbės ir orumo įžeidimo bylas ⁽³¹⁾, jeigu tokių nuostatų baudžiamasis poveikis yra mažesnis nei baudžiamosios teisės nuostatų.

⁽³⁰⁾ Žr., *inter alia*, Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos (angl. PACE) rezoliuciją Nr. 1577 „Siekiant dekriminalizuoti garbės ir orumo įžeidimą (2007 m.)“: <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17588&lang=en>, PACE rekomendaciją Nr. 1814 dėl garbės ir orumo įžeidimo dekriminalizavimo (2007 m.): <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17587&lang=en>, Europos Tarybos Generalinio sekretoriato tyrimą dėl saviraiškos laisvės ir garbės ir orumo įžeidimo. Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikos tyrimas (2012 m.), <https://rm.coe.int/study-on-the-alignment-of-laws-and-practices-concerning-alignment-of-l/16804915c5>, ir naujausias Europos Tarybos atliktas Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikos tyrimas (2016 m.), <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806ac95b>.

⁽³¹⁾ Už Europos Tarybos ribų (žr. pirmesnę išnašą) didėja tarptautinis poreikis dekriminalizuoti garbės ir orumo įžeidimą. Žr. 2011 m. rugsėjo 12 d. Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto bendrosios pastabos Nr. 34 19 straipsnį. Nuomonės ir saviraiškos laisvės, <https://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/docs/gc34.pdf>, ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos atstovo žiniasklaidos laisvės klausimais biuro specialioji teisinio persekiojimo ir piktnaudžiavimo teismų sistema žiniasklaidos atžvilgiu ataskaita, 2021 m. lapkričio 23 d., https://www.osce.org/files/f/documents/c/f/505075_0.pdf

8. Valstybės narės turėtų stengtis savo teisės aktuose tinkamai susieti teisę į asmens duomenų apsaugą ir teisę į saviraiškos ir informacijos laisvę, kad šios dvi teisės būtų suderintos, kaip reikalaujama pagal Reglamento (ES) 2016/679 85 straipsnio 2 dalį.
9. Valstybės narės turėtų imtis tinkamų priemonių siekdamas užtikrinti, kad deontologijos taisyklės, kuriomis reglamentuojamas teisės specialistų elgesys, ir drausminės sankcijos už tų taisyklių pažeidimus apimtų tinkamas priemones, kuriomis būtų atgrasoma nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą. Valstybės narės turėtų skatinti savireguliacinio įstaigos ir teisės specialistų asociacijas su šia rekomendacija suderinti savo deontologijos standartus, įskaitant elgesio kodeksus. Taip pat rekomenduojamas tinkamas informuotumo didinimas ir mokymas.

MOKYMAI

10. Valstybės narės turėtų remti siūlomus mokymus apie akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, teisės specialistams, pvz., teisėjams ir teisminių institucijų darbuotojams visais teismų lygmenimis, kvalifikuotiems advokatams, taip pat asmenims, kurių atžvilgiu gali būti rengiami tokie teismo procesai. Mokymuose daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama praktinės patirties kaupimui, kad būtų galima identifikuoti tokius teismo procesus ir tinkamai reaguoti.
11. Valstybės narės turėtų skatinti teisės specialistų asociacijas ir teisinio mokymo paslaugų teikėjus rengti mokymus apie tai, kaip kovoti su akivaizdžiai nepagrįstais ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesais, nukreiptais prieš visuomenės dalyvavimą. Komisija skatins Europos lygmens mokymo paslaugų teikėjus, pvz., Europos teisėjų mokymo tinklą, rengti tokius mokymus. Praktikuojantys teisininkai ir jų profesinės asociacijos turėtų dalyvauti rengiant, organizuojant, vykdam ir vertinant mokymus.
12. Mokymai turėtų apimti atitinkamus Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ir Europos žmogaus teisių konvencijos aspektus. Į juos turėtų būti įtrauktos praktinės rekomendacijos, kuriose nurodoma, kaip taikyti Sąjungos teisę, nacionalinę teismų praktiką, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką ir Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką, kaip įsitikinti, kad naudojimosi saviraiškos laisve apribojimai atitinka reikalavimus, numatytus atitinkamai Chartijos 52 straipsnyje ir Europos žmogaus teisių konvencijos 10 straipsnio 2 dalyje, taip pat kaip susieti saviraiškos ir informacijos laisvę su kitomis pagrindinėmis teisėmis.
13. Mokymai taip pat turėtų apimti, jei įmanoma, procesines apsaugos priemones nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, taip pat jurisdikciją ir atitinkamą taikytiną teisę pagrindinių teisių, baudžiamųjų, administracinių, civilinių ir komercinių bylų srityje.
14. Įgyvendinant mokymo veiklą taip pat turėtų būti nagrinėjamas valstybių narių įpareigojimas pagal Reglamentą (ES) 2016/679 teisės aktais suderinti asmens duomenų apsaugą ir teisę į saviraiškos ir informacijos laisvę. Mokymo veikla turėtų apimti šiuo tikslu valstybių narių priimtas taisykles ir konkrečias išimtis arba nuo Reglamento (ES) 2016/679 nukrypti leidžiančias nuostatas, taikomas duomenų tvarkymui žurnalistikos tikslais arba akademinės, meninės ar literatūrinės saviraiškos tikslais ⁽³²⁾. Reikėtų tinkamai atsižvelgti į šios rekomendacijos priede nurodytus elementus.
15. Valstybės narės turėtų apsarstyti galimybę įtraukti tokius mokymus į mokymo veiklą saviraiškos laisvės ir teisinės etikos klausimais.
16. Žurnalistų, kitų žiniasklaidos specialistų ir žmogaus teisių gynėjų mokymas turėtų sustiprinti jų gebėjimus kovoti su akivaizdžiai nepagrįstais ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesais, nukreiptais prieš visuomenės dalyvavimą. Mokymuose daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, atpažinimui, patarimams, kaip elgtis, kai asmenų atžvilgiu vyksta tokie procesai, ir jų informavimui apie teises bei pareigas, kad jie galėtų imtis priemonių, būtinų siekiant apsaugoti nuo tokių procesų. Mokant žurnalistus taip pat turėtų būti remiamasi nacionalinių spaudos ar žiniasklaidos tarybų nustatytais etikos standartais ir gairėmis.

⁽³²⁾ Daugiau informacijos apie BDAR 85 straipsnio perkėlimą į nacionalinę teisę pateikta Komisijos tarnybų darbiname dokumente, p. 26.

17. Valstybės narės galėtų skatinti aukštojo mokslo įstaigas į savo mokymo programas, ypač skirtas teisės ir žurnalistikos išsilavinimui įgyti, įtraukti žinias apie tai, kaip identifikuoti akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą.
18. Į mokymus galėtų būti įtraukti asmenų, kurių atžvilgiu surengti akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, parodymai. Mokymais taip pat galėtų būti skatinamas valstybių narių keitimasis patirtimi kuo geriau išnaudojant ES kovos su SLAPP ekspertų grupės sukauptas žinias.

INFORMUOTUMO DIDINIMAS

19. Valstybės narės raginamos remti iniciatyvas, įskaitant nacionalinių žmogaus teisių institucijų ir pilietinės visuomenės organizacijų iniciatyvas, kuriomis siekiama didinti informuotumą ir organizuoti informavimo kampanijas akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, klausimais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas asmenims, kurių atžvilgiu gali būti vykdomi tokie procesai.
20. Informuotumo didinimo veikla turėtų būti siekiama paprastai ir lengvai paaiškinti akivaizdžiai nepagrįsto ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso, nukreipto prieš visuomenės dalyvavimą, klausimą, kad tokie procesai būtų lengvai atpažįstami.
21. Informuotumo didinimo veikla turėtų suteikti informacijos apie esamas paramos struktūras, įskaitant nuorodą į nacionalinius ryšių punktus, kurie renka informaciją apie siūlomus išteklius ir ja dalijasi. Didinant informuotumą taip pat turėtų būti aiškiai apžvelgtos teisinės gynybos kryptys, kuriomis galima vadovautis pagal nacionalines sistemas akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, atveju, ir tai, kaip jomis būtų galima veiksmingai vadovautis.
22. Informuotumo didinimo kampanijos, kuriomis kovojama su neigiamu požiūriu, stereotipais ir išankstinėmis nuostatomis, taip pat galėtų padėti spręsti akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, problemą.
23. Skatinimas geriau suprasti akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, pobūdį ir mastą turėtų būti įtrauktas į informuotumo apie teisę į saviraiškos laisvę didinimo veiklą, skirtą konkrečioms grupėms, pavyzdžiui, žiniasklaidos specialistams, teisės specialistams, pilietinės visuomenės organizacijų nariams, akademinės bendruomenės nariams, ekspertų grupėms, komunikacijos specialistams, valstybės tarnautojams, politikams, valdžios institucijoms ir privačiosioms bendrovėms.

PARAMOS MECHANIZMAI

24. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad asmenys, kurių atžvilgiu vyksta akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, turėtų galimybę gauti individualią ir nepriklausomą paramą. Šiuo tikslu valstybės narės turėtų nustatyti ir pasitelkti organizacijas, kurios tokiems asmenims teiktų rekomendacijas ir paramą. Tokios organizacijos gali būti teisės specialistų asociacijos, žiniasklaidos ir spaudos tarybos, žmogaus teisių gynėjų koordinavimo asociacijos, Sąjungos ir nacionalinio lygmens asociacijos, advokatų kontoros, *pro bono* ginančios asmenis akivaizdžiai nepagrįstuose ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesuose, nukreiptuose prieš visuomenės dalyvavimą, universitetų teisės klinikos ir kitos nevyriausybinės organizacijos.
25. Kiekviena valstybė narė turėtų įsteigti ryšių punktą, kuris rinktų informaciją apie visas organizacijas, teikiančias rekomendacijas ir paramą asmenims, kurių atžvilgiu vyksta akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, ir ja dalytusi.
26. Valstybės narės raginamos naudotis nacionalinėmis ir Sąjungos lėšomis, kad teiktų finansinę paramą ir skatintų Sąjungos lygmens finansavimą organizacijoms, teikiančioms rekomendacijas ir paramą asmenims, kurių atžvilgiu vyksta akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, visų pirma siekiant užtikrinti, kad jos turėtų pakankamai išteklių greitai reaguoti į tokius procesus.

27. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad atsakovams akivaizdžiai nepagrįstuose ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesuose, nukreiptuose prieš visuomenės dalyvavimą, už prieinamą kainą ir lengvai prieinamu būdu būtų teikiama teisinė pagalba.
28. Valstybės narės turėtų palengvinti organizacijų, teikiančių rekomendacijas ir paramą asmenims, kurių atžvilgiu vyksta akivaizdžiai nepagrįsti ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi.

DUOMENŲ RINKIMAS, ATASKAITŲ TEIKIMAS IR STEBĖSENA

29. Valstybės narės, atsižvelgdamos į savo institucinius susitarimus dėl teismų statistikos, turėtų pavesti vienai ar daugiau institucijų, visapusiškai laikantis duomenų apsaugos reikalavimų, rinkti ir apibendrinti duomenis apie jų jurisdikcijos nacionaliniuose teismuose pradėtus akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą. Valstybės narės turėtų patikėti vienai iš šių institucijų pareigą koordinuoti informaciją ir kasmet, pradedant nuo 2023 m. pabaigos, teikti Komisijai nacionaliniu lygmeniu surinktus apibendrintus duomenis visiškai laikantis duomenų apsaugos reikalavimų. Komisija paskelbs metinę gautos informacijos santrauką.
30. Prireikus ES kovos su SLAPP ekspertų grupė galėtų padėti rengti duomenų rinkimo standartus ir šablonus bei kuo geriau juos naudoti.
31. 29 punkte nurodyti duomenys turėtų apimti:
  - a) atitinkamais metais pradėtų akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, skaičių;
  - b) akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, bylų, kurios buvo nutrauktos anksčiau laiko atitinkamais metais, pradedant nuo 2022 m., ir kurios buvo nutrauktos tiek dėl esmės, tiek dėl procesinių priežasčių, skaičių;
  - c) teismo procesų, suskirstytų pagal atsakovo tipą (pvz., žurnalistas, žmogaus teisių gynėjas, spaudos priemonė), skaičių;
  - d) teismo procesų, suskirstytų pagal ieškovo tipą (pvz., politikas, privatus asmuo, bendrovė, tai, ar ieškovas yra užsienio subjektas), skaičių;
  - e) duomenis apie visuomenės dalyvavimo veiksmus, dėl kurių buvo pradėtas teismo procesas;
  - f) skaičius, susijusius su ieškovų prašomo pradinės žalos atlyginimo apskaičiuotąja suma;
  - g) ieškovų naudojamų skirtingų teisinių pagrindų aprašymą ir susijusius skaičius;
  - h) duomenis apie proceso trukmę, įskaitant visas instancijas;
  - i) duomenis apie tarpvalstybinius elementus ir,
  - j) jei yra, kitus duomenis, įskaitant duomenis apie bylinėjimosi išlaidas, ir, kai taikytina ir tinkama, atitinkamus duomenis apie bylų istoriją.
32. 29 punkte nurodyta koordinavimą užtikrinanti institucija turėtų prieinamais būdais skelbti duomenis savo interneto svetainėje ir atitinkamais atvejais kitomis tinkamomis priemonėmis, kartu imdamasi būtinų veiksmų, kad būtų užtikrinta asmenų, įtrauktų į akivaizdžiai nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, teisių apsauga.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Valstybės narės turėtų visapusiškai pasinaudoti Sąjungos lygmeniu teikiama finansavimo parama, kad įgyvendintų konkrečias šios rekomendacijos nuostatas, ir skatinti finansavimo galimybes viešiesiems ir privatiesiems subjektams, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, visų pirma pagal CERV programą ir Teisingumo programą.

34. Valstybės narės, laikydamosi duomenų apsaugos taisyklių, iki 2023 m. pabaigos, o vėliau, gavusios prašymą, turėtų perduoti Komisijai šios rekomendacijos įgyvendinimo ataskaitą, kurioje pateikiami apibendrinti duomenys, konsoliduoti valstybių narių lygmeniu. Prireikus Komisija atitinkamuose forumuose surengs diskusijas su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais dėl priemonių ir veiksmų, kurių imtasi rekomendacijai taikyti.
35. Ne vėliau kaip per 5 metus nuo šios rekomendacijos priėmimo dienos Komisija įvertins jos poveikį akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, raidai Europos Sąjungoje. Tuo remdamasi Komisija, atsižvelgdama į Komisijos teisinės valstybės principo taikymo ataskaitų išvadas ir kitą susijusią informaciją, įskaitant išorės duomenis, nustatys, ar reikia imtis papildomų veiksmų, kad būtų užtikrinta tinkama asmenų, kurių atžvilgiu vyksta tokie teismo procesai, apsauga.

Priimta Briuselyje 2022 m. balandžio 27 d.

Komisijos vardu
Didier REYNERS
Komisijos narys

PRIEDAS

Elementai, kurie galėtų būti įtraukti į mokymus apie ieškinius dėl duomenų apsaugos vykstant akivaizdžiai nepagrįstam ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesui, nukreiptam prieš visuomenės dalyvavimą (paprastai vadinamus SLAPP):

- valstybių narių teisės aktai, priimti siekiant suderinti teisę į asmens duomenų apsaugą su teise į saviraiškos ir informacijos laisvę, kuriuose turi būti numatytos BDAR 85 straipsnio 2 dalyje išvardytų nuostatų išimtys arba nukrypti leidžiančios nuostatos, taikomos duomenų tvarkymui žurnalistikos tikslais ir akademinės, meninės ar literatūrinės saviraiškos tikslais, jei to reikia siekiant suderinti šias dvi teises;
- tam, kad būtų galima naudotis BDAR nustatytais duomenų subjekto teisėmis, BDAR 12 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad prašymai, kurie yra akivaizdžiai nepagrįsti arba neproporcingi, gali būti atmesti (arba jiems gali būti taikomas pagrįstas mokestis);
- BDAR 16 straipsniu nustatyta teisė reikalauti ištaisyti duomenis taikoma tik tais atvejais, kai asmens duomenys yra netikslūs. Be to, teisė reikalauti, kad būtų papildyti neišsamūs asmens duomenys, nėra savaiminė ir priklauso nuo duomenų tvarkymo tikslo;
- tam, kad būtų galima naudotis teise būti pamirštam, BDAR nustatyta, kad ši teisė netaikoma, jeigu duomenų tvarkymas yra būtinas siekiant pasinaudoti teise į saviraiškos ir informacijos laisvę (BDAR 17 straipsnio 3 dalies a punktas);
- siekiant apriboti galimybę ieškoti palankesnio teisinio reglamentavimo, BDAR 79 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad byla duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui, pvz., žurnalistui, teisių gynėjui, pilietinės visuomenės veikėjui, žiniasklaidos bendrovei ir t. t., gali būti keliama valstybės narės, kurioje yra duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo buveinė arba kurioje yra nuolatinė duomenų subjekto gyvenamoji vieta, teismuose, išskyrus atvejus, kai duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas yra valstybės narės valdžios institucija, vykdanči savo viešuosius įgaliojimus. Šia nuostata nepaliekama galimybės teikti ieškinius dėl duomenų apsaugos taisyklių pažeidimo kituose teismuose, niekaip to nesusiejus su asmens duomenų tvarkymu, žurnalistų ar žiniasklaidos priemonių nustatymu arba ieškovo įprastine gyvenamąja vieta, įskaitant žalos atlyginimą.

DARBO TVARKOS TAISYKLĖS IR PROCEDŪROS REGLAMENTAI

VALDYBOS SPRENDIMAS Nr. 28/2022

2022 m. balandžio 4 d.

dėl vidaus taisyklių, susijusių su duomenų subjektų tam tikrų teisių apribojimais dėl asmens duomenų tvarkymo Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai vykdant savo veiklą

VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 16 straipsnį,

atsižvelgdama į 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB⁽¹⁾ (toliau – Reglamentas), ypač į jo 25 straipsnį,

atsižvelgdama į 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624⁽²⁾ (toliau – EBCG reglamentas), ypač į jo 86 straipsnio 2 dalį,

2021 m. lapkričio 16 d. pasikonsultavusi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu,

kadangi:

- (1) Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (toliau – Agentūra) yra įgaliota vykdyti administracinius tyrimus, preliminarinius drausmines, drausmines ir laikino nušalinimo procedūras, kaip nustatyta Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatuose ir kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygose, patvirtintose Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68⁽³⁾ (toliau – Tarnybos nuostatai), ir 2018 m. spalio 25 d. Valdanciosios tarybos sprendimu Nr. 26/2018, kuriuo nustatomos įgyvendinimo nuostatos dėl administracinių tyrimų ir drausminių procedūrų vykdymo. Prireikus ji apie bylas praneša OLAF;
- (2) Agentūros darbuotojai privalo pranešti apie galimą neteisėtą veiklą, įskaitant sukčiavimą ir korupciją, žalingą Sąjungos interesams. Darbuotojai taip pat privalo pranešti apie elgesį, susijusį su profesinių pareigų vykdymu, kuris gali būti prilyginamas rimtam Sąjungos pareigūno pareigų nevykdymui. Tai reglamentuojama 2019 m. liepos 18 d. Valdanciosios tarybos sprendimu Nr. 17/2019, kuriuo priimamos FRONTEX informavimo apie pažeidimus gairės;
- (3) Agentūra nustatė politiką, kuria siekiama veiksmingai užkirsti kelią faktiniams arba galimiems psichologinio ar seksualinio priekabiavimo darbe atvejams, kaip nustatyta 2019 m. liepos 18 d. Valdanciosios tarybos sprendime Nr. 16/2019, kuriuo nustatomos įgyvendinimo priemonės atsižvelgiant į Tarnybos nuostatus. Sprendime nustatyta neoficiali procedūra, pagal kurią tariama priekabiavimo auka gali kreiptis į Agentūros konfidencialius patarėjus;
- (4) Agentūra taip pat gali atlikti galimų Europos Sąjungos įslaptintos informacijos (toliau – ESII) saugumo taisyklių pažeidimų tyrimus, remdamasi ESII apsaugai užtikrinti skirtomis saugumo taisyklėmis;

⁽¹⁾ O L L 295, 2018 11 21, p. 39.

⁽²⁾ O L L 295, 2019 11 14, p. 1.

⁽³⁾ 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatantis Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas bei Komisijos pareigūnams laikinai taikomas specialias priemones (O L L 56, 1968 3 4, p. 1).

- (5) atliekami Agentūros veiklos vidaus ir išorės auditai, tokius auditus atlieka ir Europos Audito Rūmai. Vidaus auditus atlieka Agentūros vidaus audito skyrius, įsteigtas 2020 m. gruodžio 9 d. Valdančiosios tarybos sprendimu Nr. 43/2020, kuriuo priimama iš dalies pakeista Agentūros organizacinė struktūra, ir atitinkamu vykdomojo direktoriaus sprendimu pagal 2019 m. liepos 23 d. Valdančiosios tarybos sprendimo Nr. 19/2019, kuriuo priimamas FRONTEX finansinis reglamentas, 80 straipsnį;
- (6) Agentūra nagrinėja išorės skundus, visų pirma skundus, gautus taikant skundų nagrinėjimo mechanizmą, sukurtą pagal EBCG reglamento 111 straipsnį, siekiant stebėti ir užtikrinti, kad vykdamas visą Agentūros veiklą būtų laikomasi pagrindinių teisių;
- (7) *Frontex* veiklos dalyviai privalo pranešti apie rimtus incidentus pagal Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamento 38 straipsnio 3 dalies h punktą ir 2021 m. balandžio 19 d. Vykdomojo direktoriaus sprendimą „Standartinės veiklos procedūros (SOP). Pranešimai apie sunkius incidentus“ ⁽⁴⁾. Agentūra taip pat nustatė priežiūros mechanizmą, kurį taikant stebima, kaip statutiniai darbuotojai taiko jėgos naudojimą reglamentuojančias EBCG reglamento nuostatas, įskaitant teisės normas dėl ataskaitų teikimo ir dėl konkrečių priemonių, pavyzdžiui, su jėgos naudojimu per misijas susijusių drausminio pobūdžio priemonių. Tai reglamentuojama 2021 m. sausio 20 d. Valdančiosios tarybos sprendimu Nr. 7/2021, kuriuo nustatomas priežiūros mechanizmas, skirtas stebėti, kaip Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų nuolatinio korpuso statutiniai darbuotojai taiko nuostatas dėl jėgos naudojimo. Agentūra taip pat stebi, kaip valstybių narių ilgam laikotarpiui į Agentūrą komandiruoti darbuotojai, darbuotojai, kuriuos valstybės narės skiria trumpalaikėms misijoms, ir darbuotojai, sudarantys greitojo reagavimo rezervo dalį teikiant skubią pasienio pagalbą, FRONTEX operatyvinėje veikloje naudoja jėgą pagal atitinkamą vykdomojo direktoriaus sprendimą;
- (8) atlikdama tokius administracinius tyrimus, auditus, nagrinėdama skundus ir atlikdama tyrimus, pranešdama apie rimtus incidentus ir stebėsenos veiklą, Agentūra bendradarbiauja su valstybių narių ⁽⁵⁾ kompetentingomis institucijomis, kitomis Sąjungos institucijomis, įstaigomis, tarnybomis ir agentūromis;
- (9) Agentūra gali bendradarbiauti su trečiųjų šalių nacionalinėmis valdžios institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis jų prašymu arba savo iniciatyva;
- (10) Agentūra dalyvauja nagrinėjant bylas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme ir nacionaliniuose teismuose, kai klausimą perduoda nagrinėti Teisingumo Teismui, gina Teisingumo Teismui apskustą jos priimtą sprendimą, arba įstoja į bylas, susijusias su jos užduotimis. Tokiomis aplinkybėmis Agentūrai gali tekti prievolė išlaikyti asmens duomenų, esančių dokumentuose, kuriuos gavo bylos šalys arba į bylą įstojusios šalys, konfidencialumą;
- (11) vykdydama savo užduotis, Agentūra renka ir tvarko informaciją ir tam tikrų kategorijų asmens duomenis, įskaitant fizinių asmenų tapatybės duomenis, kontaktinę informaciją, informaciją apie profesines funkcijas ir užduotis, informaciją apie privatų ir profesinį elgesį bei veiklos rezultatus ir finansinius duomenis. Taigi Agentūra veikia kaip duomenų valdytoja;
- (12) todėl Reglamentu Agentūrai nustatyta pareiga teikti informaciją duomenų subjektams apie pirmiau nurodytą duomenų tvarkymo veiklą ir gerbti duomenų subjektų teises;
- (13) gali būti reikalaujama, kad Agentūra tas teises suderintų su administracinių tyrimų, audito, kitų tyrimų, pranešimo apie rimtus incidentus ir EBCG reglamento nuostatų dėl jėgos naudojimo taikymo stebėsenos ir teismo procesų tikslais. Taip pat gali būti reikalaujama, kad Agentūra duomenų subjektų teises suderintų su kitų duomenų subjektų pagrindinėmis teisėmis ir laisvėmis. Šiuo tikslu Reglamento 25 straipsnyje ir EBCG reglamento 86 straipsnio 2 dalyje nustatyta Agentūros galimybė griežtomis sąlygomis apriboti Reglamento 14–22, 35 ir 36 straipsnių, taip pat 4 straipsnio taikymą tiek, kiek jo nuostatos atitinka 14–20 straipsniuose nustatytas teises ir pareigas. Išskyrus atvejus, kai apribojimai nustatyti teisės aktu, priimtu remiantis Sutartimis, būtina nustatyti vidaus taisykles, pagal kurias Agentūra gali riboti tas teises;

⁽⁴⁾ 2021 m. balandžio 19 d. Vykdomojo direktoriaus sprendimas Nr. R-ED-2021–51 dėl standartinės veiklos procedūros (SOP). Pranešimas apie sunkius incidentus.

⁽⁵⁾ Šiame sprendime sąvoka „valstybės narės“ taip pat apima valstybes, dalyvaujančias atitinkamai plėtojant Šengeno acquis, kaip apibrėžta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo ir jos Protokole (Nr. 19) dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno acquis.

- (14) pavyzdžiui, Agentūrai gali tekti apriboti informaciją, kurią ji teikia duomenų subjektui apie jo asmens duomenų tvarkymą administracinio tyrimo preliminarus vertinimo etape arba paties tyrimo metu, prieš galimą bylos nutraukimą arba preliminaros drausminės procedūros etapą, arba kai duomenų subjektui gali būti taikomos specialios priemonės, pavyzdžiui, drausminio pobūdžio priemonės, susijusios su jėgos naudojimu misijų metu. Tam tikromis aplinkybėmis tokios informacijos pateikimas galėtų rimtai pakenkti Agentūros gebėjimui veiksmingai atlikti tyrimą arba vykdyti jėgos naudojimo funkcijos stebėseną, kai, pavyzdžiui, yra pavojus, kad suinteresuotas asmuo gali sunaikinti įrodymus arba daryti poveikį galimiems liudytojams prieš jų apklausą;
- (15) Agentūrai taip pat gali reikėti apsaugoti liudytojų teises ir laisves, taip pat kitų susijusių asmenų teises ir laisves. Be to, Agentūrai gali tekti apriboti informaciją, kurią ji teikia duomenų subjektui apie jo asmens duomenų tvarkymą, kai šios informacijos pateikimas gali turėti didelės įtakos pranešimo apie rimtus incidentus proceso vertinimo ir patvirtinimo etapams pagal EBCG reglamento 38 straipsnio 3 dalies h punktą;
- (16) Agentūrai gali prireikti apsaugoti liudytojo arba informatoriaus, kuris paprašė nenustatyti jo tapatybės, anonimiškumą. Tokiu atveju Agentūra gali nuspręsti apriboti galimybę susipažinti su tokių asmenų tapatybe, pareiškimais ir kitais asmens duomenimis, kad būtų apsaugotos jų teisės ir laisvės. Visų pirma Agentūrai gali reikėti apsaugoti liudytojų ar kitų asmenų, pranešančių apie incidentus, susijusius su jėgos naudojimu, anonimiškumą pagal priežiūros mechanizmą, skirtą stebėti, kaip taikomos EBCG reglamento nuostatos dėl jėgos naudojimo. Be to, pranešant apie rimtus incidentus pagal Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamento 38 straipsnio 3 dalies h punktą, Agentūrai gali reikėti apsaugoti *Frontex* veiklos dalyvių, kurie pranešė apie tokį incidentą, anonimiškumą;
- (17) gali prireikti apsaugoti konfidencialią informaciją, susijusią su darbuotoju, kuris susisiekė su Agentūros konfidencialiais patarėjais. Tokiais atvejais Agentūrai gali reikėti apriboti prieigą prie įtariamos aukos, įtariamo priekabiuotojo ir kitų susijusių asmenų tapatybės, pareiškimų ir kitų susijusių asmens duomenų, kad Agentūra apsaugotų jų teises ir laisves;
- (18) Agentūra tvarko savo statutinių darbuotojų asmens duomenis apie medicininį ir psichologinį tinkamumą, be kita ko, kai tai būtina dėl leidimo nešiotis ir naudoti ginklus pagal Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamento 82 straipsnio 7 dalį ir 2021 m. sausio 15 d. Valdanciosios tarybos sprendimą Nr. 3/2021⁽⁶⁾. Atsižvelgdama į tai, kad medicininiai duomenys yra neskelbtini, ir siekdama apsaugoti duomenų subjektą nuo tiesioginės prieigos prie bylų, kurios galėtų pakenkti atitinkamo duomenų subjekto sveikatai ir psichikos būklei, Agentūra suteikia netiesioginę prieigą prie atitinkamos medicininės informacijos per Agentūros medicinos patarėją arba išorės medicinos paslaugų teikėją, kad gautų atitinkamą medicininę informaciją ir konsultacijas;
- (19) Agentūra apribojimus turėtų taikyti tik tais atvejais, kai jais gerbiama pagrindinių teisių ir laisvių esmė ir kai demokratinėje visuomenėje jie yra griežtai būtina ir proporcinga priemonė. Agentūra turėtų nurodyti pagrindus, kuriais grindžiami tokie apribojimai;
- (20) Agentūra, laikydamasi atskaitomybės principo, turėtų registruoti apribojimų taikymą;
- (21) tvarkydama asmens duomenis, kuriais, vykdydama savo užduotis, Agentūra keičiasi su kitomis organizacijomis, Agentūra ir tos organizacijos konsultuojasi tarpusavyje dėl galimų apribojimų nustatymo pagrindų ir tų apribojimų reikalingumo bei proporcingumo, išskyrus atvejus, kai tai pakenktų Agentūros veiklai;
- (22) pagal Reglamento 25 straipsnio 6 dalį duomenų valdytojas įpareigojamas informuoti duomenų subjektus apie pagrindines apribojimo taikymo priežastis ir apie jų teisę pateikti skundą Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui;

⁽⁶⁾ 2021 m. sausio 15 d. Valdanciosios tarybos sprendimas Nr. 3/2021, kuriuo patvirtinamos vykdomojo direktoriaus taisyklės, pagal kurias statutiniams darbuotojams leidžiama nešiotis ir naudoti ginklus, be kita ko, dėl privalomo bendradarbiavimo su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis, ir užtikrinama, kad statutiniai darbuotojai ir toliau laikytųsi tokių leidimų išdavimo sąlygų.

- (23) remdamasi Reglamento 25 straipsnio 8 dalimi, Agentūra gali atidėti informacijos apie apribojimo taikymo priešastis pateikimą duomenų subjektui, jos nepateikti arba atsisakyti ją pateikti, jei dėl jos pateikimo būtų panaikintas apribojimo poveikis. Agentūra kiekvienu konkrečiu atveju įvertina, ar pranešimu apie apribojimą būtų panaikintas jo poveikis;
- (24) Agentūra panaikina apribojimą, kai nebetaikomos sąlygos, kuriomis pagrindžiamas apribojimas, ir šias sąlygas reguliariai vertina;
- (25) siekiant užtikrinti kuo geresnę duomenų subjektų teisių ir laisvių apsaugą ir vadovaujantis Reglamento 44 straipsnio 1 dalimi, dėl visų galimų apribojimų turi būti laiku konsultuojamasi su Agentūros duomenų apsaugos pareigūnu (DAP) ir DAP turėtų patikrinti jų atitiktį šiam sprendimui;
- (26) Agentūra nustatė atskiras operatyvinių asmens duomenų tvarkymo taisykles pagal Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamento 90 straipsnį, įskaitant konkrečias operatyvinių asmens duomenų saugojimo vidaus taisykles ir atitinkamoms duomenų subjektų teisėms taikomų apribojimų taisykles ⁽⁷⁾,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Dalykas, taikymo sritis ir valdymas

1. Šiuo sprendimu nustatomos taisyklės, susijusios su sąlygomis, kuriomis Agentūra gali apriboti reglamento 4, 14–22, 35 ir 36 straipsnių taikymą pagal Reglamento 25 straipsnį ir EBCG reglamento 86 straipsnio 2 dalį.

Šis sprendimas taikomas Agentūros vykdomam asmens duomenų tvarkymui administracinių užduočių tikslais pagal EBCG reglamento 87 straipsnio 1 dalies h punktą.

2. Pagal 1 dalį ir laikantis šiame sprendime nustatytų sąlygų, apribojimai gali būti taikomi šioms teisėms: teisei gauti informaciją, kuri turi būti išdėstyta duomenų subjektui, duomenų subjekto teisei susipažinti su duomenimis, teisei reikalauti ištaisyti, ištrinti duomenis ir apriboti duomenų tvarkymą, teisei į tai, kad apie asmens duomenų saugumo pažeidimą būtų pranešta duomenų subjektui, ir teisei į elektroninių pranešimų konfidencialumą.

3. Pagal šį sprendimą tvarkomi toliau nurodytų kategorijų asmens duomenys: objektyvūs/faktiniai duomenys (pvz., identifikavimo duomenys, kontaktiniai duomenys, profesiniai duomenys, administraciniai duomenys, iš konkrečių šaltinių gauti duomenys, elektroniniai pranešimai ir srauto duomenys) ir subjektyvūs/kokybiniai duomenys (pvz., motyvai, elgsenos duomenys, vertinimai, duomenys, susiję su veikla ir poelgiais, duomenys, susiję su procedūros arba veiklos dalyku arba dėl to pateikti duomenys).

4. Agentūrai, kaip duomenų valdytojai, atstovauja vykdomasis direktorius. Duomenų valdymui taikomos Agentūros taisyklės, kuriomis įgyvendinamas reglamentas ⁽⁸⁾.

5. Duomenų subjektai informuojami apie paskirtuosius duomenų valdytojus pateikiant informaciją arba įrašus, skelbiamus Agentūros interneto svetainėje ir (arba) intranete.

2 straipsnis

Apribojimai

1. Agentūra gali apriboti reglamento 14–22, 35 ir 36 straipsnių bei 4 straipsnio taikymą tiek, kiek jo nuostatos atitinka 14–22 straipsniuose numatytas teises ir pareigas, sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje nurodytu asmens duomenų tvarkymo tikslu:

⁽⁷⁾ 2021 m. gruodžio 21 d. Valdanciosios tarybos sprendimas Nr. 69/2021, kuriuo priimamos Agentūros atliekamo operatyvinių asmens duomenų tvarkymo taisyklės.

⁽⁸⁾ 2021 m. spalio 15 d. Valdanciosios tarybos sprendimas Nr. 56/2021, kuriuo priimamos Reglamento (ES) 2018/1725 dėl duomenų apsaugos pareigūno užduočių, pareigų ir įgaliojimų taikymo įgyvendinimo taisyklės, taip pat taisyklės, susijusios su paskirtaisiais duomenų valdytojais agentūroje Frontex.

- a) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies b, c, f, g ir h punktus, kai atliekami administraciniai tyrimai, preliminarios drausminės, drausminės ar laikino nušalinimo procedūros pagal Tarnybos nuostatų 86 straipsnį ir IX priedą ir pagal 2018 m. spalio 25 d. Valdančiosios tarybos sprendimą Nr. 26/2018, kuriuo patvirtinamos bendrosios įgyvendinimo nuostatos dėl administracinių tyrimų ir drausminių procedūrų vykdymo pranešant OLAF, ir pagal 25 straipsnio 1 dalies c, g ir h punktą, kai DAP tiria klausimus, tiesiogiai susijusius su jo funkcijomis, ypač kai atliekami Agentūroje vykdytų duomenų tvarkymo operacijų tyrimai, kaip nurodyta 2021 m. spalio 15 d. Valdančiosios tarybos sprendimo Nr. 56/2021⁽⁹⁾ 5 straipsnio 11 punkte. Agentūra gali apriboti kai kurias sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas darbuotojo, susijusio asmens ar trečiosios šalies teises, susijusias su bet kokia informacija, galinčia turėti didelės įtakos būsimiems ar vykdomiems tyrimams, preliminarioms drausminėms, drausminėms ar laikino nušalinimo procedūroms, įskaitant liudytojų parodymus ir kitus dokumentus,
- b) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies h punktą, užtikrindama, kad Agentūros darbuotojai galėtų konfidencialiai pranešti apie faktus, jei mano, kad yra rimtų pažeidimų, kaip išdėstyta 2019 m. liepos 18 d. Valdančiosios tarybos sprendime Nr. 17/2019, kuriuo patvirtinamos *Frontex* gairės dėl informavimo apie pažeidimus, Agentūra gali apriboti kai kurias Sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas duomenų subjektų, kurie gali būti susiję su įtariamais pažeidimais, teises, susijusias su bet kokia informacija, kuri galėtų pakenkti asmens, pranešančio apie sunkų pažeidimą, anonimiškumui;
- c) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies h punktą, kai užtikrinama, kad Agentūros darbuotojai galėtų naudotis konfidencialių patarėjų pagalba, kaip apibrėžta 2019 m. liepos 18 d. Valdančiosios tarybos sprendime Nr. 16/2019 dėl *Frontex* asmens orumo apsaugos ir psichologinio bei seksualinio priekabiavimo prevencijos politikos. Agentūra prireikus gali apriboti sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas kai kurias įtariamų priekabiautojų teises, kad būtų apsaugotas galimos priekabiavimo aukos anonimiškumas ir liudytojų anonimiškumas;
- d) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies c, g ir h punktus, kai atliekamas Agentūros veiklos arba padalinių vidaus ir išorės auditas, visų pirma kai vidaus auditą atlieka Agentūros vidaus audito skyrius. Agentūra gali apriboti kai kurias 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas duomenų subjektų teises, susijusias su informacija, galinčia pakenkti per auditą surinktos informacijos konfidencialumui arba trukdyti vykdomo audito atlikimui;
- e) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies b, e, g ir h punktus, kai atliekami Europos prokuratūros tyrimai. Agentūra gali apriboti kai kurias šio sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas duomenų subjektų teises, susijusias su informacija, būtina tinkamam Europos prokuratūros atliekamų tyrimų vykdymui ir konfidencialumui užtikrinti;
- f) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies c, e, g ir h punktus, kai nagrinėjami skundai, įskaitant skundus, kuriuos Agentūra gavo pagal skundų nagrinėjimo mechanizmą, nustatytą pagal EBCG reglamento 111 straipsnį, siekiant stebėti ir užtikrinti pagrindinių teisių laikymąsi visoje Agentūros veikloje ir atitinkamą vykdomojo direktoriaus sprendimą. Agentūra gali apriboti kai kurias šio sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas Agentūros veikloje dalyvaujančio darbuotojo⁽¹⁰⁾, dėl kurio pateiktas skundas, teises, susijusias su bet kokia informacija, galinčia turėti didelės įtakos skundo peržiūrai ir nagrinėjimui;
- g) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies c, e, g ir h punktus, kai tvarkomi pranešimai apie incidentus pagal EBCG reglamento 38 straipsnio 3 dalies h punktą, ir 2021 m. balandžio 19 d. vykdomojo direktoriaus sprendimą dėl standartinės veiklos procedūros (SVP). Pranešimas apie sunkius incidentus. Agentūra gali apriboti kai kurias šio sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas duomenų subjektų teises, išdėstytas pranešime apie sunkius incidentus ir susijusias su informacija, kuri gali turėti didelės įtakos pranešimo apie sunkius incidentus patvirtinimui ir vertinimui, taip pat su tolesniais veiksmais ir liudytojų ar kitų asmenų, pranešančių apie incidentus, įskaitant migrantus ir grąžinamus asmenis, anonimiškumu;

⁽⁹⁾ 2021 m. spalio 15 d. Valdančiosios tarybos sprendimas Nr. 56/2021, kuriuo priimamos Reglamento (ES) 2018/1725 taikymo duomenų apsaugos pareigūno užduotims, pareigoms ir įgaliojimams įgyvendinimo taisyklės, taip pat taisyklės, susijusios su paskirtaisiais duomenų valdytojais agentūroje *Frontex*.

⁽¹⁰⁾ Agentūros veikloje dalyvaujantys darbuotojai – tai būrių (grupių) nariai, pavyzdžiui, pačios Agentūros darbuotojai arba nuolatinio korpuso 2, 3 ir 4 kategorijų nariai.

- h) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies b, c, f, g ir h punktus, stebėdama, kaip taikomos nuostatos dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso statutinių darbuotojų jėgos naudojimo pagal Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamento 55 straipsnio 5 dalies a punktą ir 2021 m. sausio 20 d. Valdančiosios tarybos sprendimą Nr. 7/2021, ir stebėdama, kaip valstybių narių į Agentūrą komandiruoti darbuotojai, taip pat darbuotojai, kuriuos valstybės narės skiria trumpalaikėms misijoms, ir darbuotojai, kurie sudaro greitojo reagavimo skubios pasienio pagalbos rezervo dalį, naudoja jėgą ilguoju laikotarpiu, kartu naudodami jėgą *Frontex* operatyvinėje veikloje pagal atitinkamą vykdomojo direktoriaus sprendimą. Agentūra gali apriboti kai kurias šio sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas duomenų subjektų teises, nurodytas ataskaitoje dėl jėgos naudojimo, kiek tai susiję su informacija (įskaitant liudytojų parodymus ir kitus dokumentus), galinčia turėti didelės įtakos ataskaitos patikrinimui ir bet kokiems būsimiems ar vykdomiems tolesniems veiksams, įskaitant tyrimus, preliminarines drausmines, drausmines ar laikino nušalinimo procedūras;
- i) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies b, c, d, g ir h punktus, kai teikia pagalbą kitoms Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms, gauna iš jų pagalbą ir su jomis bendradarbiauja pagal šios dalies a–h punktus ir kaip nustatyta atitinkamuose susitarimuose dėl paslaugų lygio, susitarimo memorandume ir bendradarbiavimo susitarimuose;
- j) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies b, c, g ir h punktus, kai teikia pagalbą valstybių narių kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, gauna pagalbą iš jų arba su jomis bendradarbiauja jų prašymu arba savo iniciatyva, visų pirma vykdant veiklą pagal šios dalies f–h punktus ir laikantis EBCG reglamento ir valdančiosios tarybos sprendimų nuostatų;
- k) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies b, c, g ir h punktus, kai teikia pagalbą trečiųjų šalių kompetentingoms nacionalinėms institucijoms ir tarptautinėms organizacijoms arba iš jų gauna pagalbą, arba bendradarbiauja su tokiomis institucijomis ir organizacijomis, visų pirma pagal atitinkamus susitarimo memorandumus ir darbo susitarimus;
- l) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies e punktą, kai asmens duomenys tvarkomi vykstant procesui Europos Sąjungos Teisingumo Teisme arba nacionaliniuose teismuose;
- m) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies h punktą, kai nagrinėjami darbuotojų prašymai leisti susipažinti su jų medicininiais dokumentais, susijusiais su jų mediciniu ir psichologiniu tinkamumu, jei tiesioginė prieiga prie šių bylų galėtų pakenkti atitinkamam duomenų subjektui, atsižvelgiant į duomenų subjekto sveikatą ar psichikos būklę. Tokiais atvejais Agentūra suteikia netiesioginę prieigą prie atitinkamos medicininės informacijos per Agentūros medicinos patarėją arba išorės medicinos paslaugų teikėją;
- n) pagal Reglamento 25 straipsnio 1 dalies c, d, g ir h punktus, kai atliekamos saugumo analizės, kurios gali tapti priežastimi atlikti vidaus tyrimus, susijusius su kibernetinio saugumo incidentais ir IT sistemos pažeidimais, – be kita ko, atliekant minėtas analizes dalyvauja išorės subjektas – CERT-ES ir taip užtikrinamas vidaus saugumas pasitelkiant stebėjamą vaizdo kameromis, prieigos kontrolę, taip pat tyrimo tikslus, užtikrinamas ryšių ir informacinių sistemų saugumas ir įgyvendinamos techninės atsakomosios priemonės saugumo srityje. Agentūra gali apriboti kai kurias šio sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas duomenų subjektų teises, susijusias su informacija, galinčia daryti didelį poveikį toms saugumo analizėms, vidaus saugumo užtikrinimo priemonėms, įskaitant prieigos kontrolę, saugumo tyrimus ir technines atsakomąsias saugumo priemones.
2. Taikant bet kokius apribojimus turi būti laikomasi pagrindinių teisių ir laisvių esmės ir tie apribojimai demokratinėje visuomenėje turi būti griežtai būtina ir proporcinga priemonė.
3. Prieš pradėdant taikyti apribojimus, kiekvienu konkrečiu atveju atliekama būtinumo ir proporcingumo patikra. Apribojimai turi būti taikomi tik tiek, kiek tikrai būtina jų tikslams pasiekti.
4. Atskaitomybės tikslais Agentūra parengia įrašą, kuriame nurodomos apribojimų taikymo priežastys, taikytini 1 dalyje išvardyti pagrindai ir reikalingumo bei proporcingumo patikros rezultatai. Minėti įrašai įtraukiami į registrą, kuris paprašius pateikiamas EDAPP. Agentūra rengia ir viešai skelbia periodiškai teikiamas Reglamento 25 straipsnio taikymo ataskaitas.
5. Tvarkydama asmens duomenis, kuriuos vykdydama savo užduotis gauna iš kitų organizacijų, Agentūra turi konsultuotis su tomis organizacijomis dėl galimų apribojimų nustatymo pagrindų ir apribojimų reikalingumo bei proporcingumo, išskyrus atvejus, kai tai pakenktų Agentūros veiklai.

*3 straipsnis***Pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms**

1. Pavojus duomenų subjektų, kurių asmens duomenims gali būti taikomi apribojimai, teisėms ir laisvėms vertinimai ir informacija apie tokių apribojimų taikymo trukmę turi būti registruojami duomenų tvarkymo veiklos įrašuose, kurias Agentūra turi daryti pagal Reglamento 31 straipsnį. Tai taip pat turi būti registruojama bet kuriuose duomenų apsaugos poveikio vertinimuose, susijusiuose su tais apribojimais ir atliekamuose pagal Reglamento 39 straipsnį.
2. Vertindama apribojimo reikalingumą ir proporcingumą Agentūra turi apsvarstyti galimus pavojus duomenų subjekto teisėms ir laisvėms.
3. Apribojimai netaikomi tais atvejais, kai dėl naudojimosi apribota teise išnyktų apribojimo tikslas arba būtų daromas neigiamas poveikis kitų duomenų subjektų teisėms ar laisvėms.

*4 straipsnis***Apsaugos priemonės ir saugojimo laikotarpiai**

1. Agentūra įgyvendina apsaugos priemones, kad užkirstų kelią piktnaudžiavimui arba neteisėtai prieigai prie asmens duomenų, kuriems taikomi arba galėtų būti taikomi apribojimai, arba jų perdavimui. Tokios apsaugos priemonės apima technines ir organizacines priemones ir prireikus išsamiai išdėstomos Agentūros valdančiosios tarybos sprendimuose, vykdomojo direktoriaus sprendimuose, veiklos planuose, parengtuose pagal EBCG reglamento 38 straipsnį, vidaus sprendimuose, procedūrose ir administraciniuose pranešimuose. Apsaugos priemonės yra šios:

- a) aiškus funkcijų, pareigų ir procedūrinių veiksmų apibrėžimas;
- b) prireikus, saugi elektroninė aplinka, apsauganti nuo neteisėtos ir netyčinės prieigos prie elektroninių duomenų ar jų perdavimo neįgaliesiems asmenims;
- c) prireikus, saugus popierinių dokumentų saugojimas ir tvarkymas;
- d) derama apribojimų stebėseną ir periodinę jų taikymo peržiūrą.

D punkte nurodytos peržiūros atliekamos ne rečiau kaip kas šešis mėnesius ir po jų gali būti panaikinti apribojimai pagal 2 dalį. Atskaitomybės tikslais peržiūras dokumentuoja paskirtasis duomenų valdytojas.

2. Vos tik aplinkybių, dėl kurių apribojimas taikomas, nelieka, apribojimas panaikinamas.
3. Asmens duomenys turi būti saugomi pagal taikytinas Agentūros duomenų saugojimo taisykles, kaip apibrėžta duomenų apsaugos įrašuose, daromuose pagal Reglamento 31 straipsnį. Saugojimo laikotarpio pabaigoje asmens duomenys ištrinami, nuasmeninami arba perduodami į archyvus pagal Reglamento 13 straipsnį.

*5 straipsnis***Duomenų apsaugos pareigūno dalyvavimas**

1. EASA duomenų apsaugos pareigūnas (toliau – DAP) turi būti nepagrįstai nedelsiant informuojamas, kai pagal šį sprendimą apribojamos kurio nors duomenų subjekto teisės. DAP suteikiama galimybė susipažinti su visais įrašais ir visais dokumentais, kuriais grindžiami faktiniai arba teisiniai elementai.
2. DAP gali prašyti peržiūrėti apribojimo taikymą. Agentūra turi raštu pranešti savo DAP apie peržiūros rezultatą.
3. Agentūra dokumentais informina DAP dalyvavimą taikant apribojimus, įskaitant tai, kokia informacija su juo buvo dalytasi.
4. Paskirtieji duomenų valdytojai informuoja duomenų apsaugos pareigūną, kai apribojimas panaikinamas.

6 straipsnis

Informacija duomenų subjektams apie jų teisių apribojimus

1. Agentūros duomenų apsaugos pranešimuose, skelbiamuose jos svetainėje ir intranete, turi būti skirsnis, kuriame duomenų subjektams teikiama bendroji informacija, susijusi su galimais šio 2 straipsnio 1 dalyje aprašytų duomenų subjektų teisių apribojimais. Nurodoma, kokios teisės gali būti apribotos, dėl kokių priežasčių jos gali būti apribotos ir galima apribojimų taikymo trukmė.
2. Agentūra duomenų subjektus apie esamus arba būsimus jų teisių apribojimus informuoja individualiai raštu ir nepagrįstai nedelsdama. Agentūra duomenų subjektą informuoja apie pagrindines tokio apribojimo taikymo priežastis ir apie duomenų subjekto teisę pasitarti su DAP siekiant EDAPP pateikti skundą dėl teisių apribojimo.
3. Agentūra gali atidėti informacijos apie apribojimo priežastis ir apie teisę teikti skundą EDAPP pateikimą, jos nepateikti arba atsisakyti ją pateikti tol, kol dėl pranešimo apie apribojimą būtų panaikintas jo poveikis. Vertinimas, ar tai būtų pagrįsta, atliekamas kiekvienu konkrečiu atveju. Kai tik apribojimo poveikis nebebus dėl to panaikintas, Agentūra pateikia informaciją duomenų subjektui.

7 straipsnis

Pranešimas duomenų subjektui apie asmens duomenų saugumo pažeidimą

1. Kai Agentūrai taikoma prievolė pranešti apie duomenų saugumo pažeidimą pagal Reglamento 35 straipsnio 1 dalį, ji gali išskirtinėmis aplinkybėmis visiškai arba iš dalies apriboti tokį pranešimą. Ji turi dokumente nurodyti tokio apribojimo priežastis, teisinį pagrindą pagal 2 straipsnį ir pateikti reikalingumo bei proporcingumo vertinimą. Tas dokumentas pateikiamas EDAPP tuo metu, kai pranešama apie asmens duomenų saugumo pažeidimą.
2. Nebelikus apribojimo priežasčių, Agentūra apie asmens duomenų saugumo pažeidimą praneša atitinkamam duomenų subjektui ir informuoja jį apie pagrindines apribojimo priežastis ir jo teisę pateikti skundą EDAPP.

8 straipsnis

Elektroninių pranešimų konfidencialumas

1. Išskirtinėmis aplinkybėmis Agentūra gali apriboti teisę į elektroninių pranešimų konfidencialumą pagal Reglamento 36 straipsnį. Tokie apribojimai atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/58/EB ⁽¹⁾.
2. Apribojusi teisę į elektroninių pranešimų konfidencialumą, Agentūra, atsakydama į duomenų subjekto prašymą, turi informuoti atitinkamą duomenų subjektą apie pagrindines priežastis, dėl kurių taikomas apribojimas, ir jo teisę pateikti skundą EDAPP.
3. Agentūra gali atidėti informacijos apie apribojimo priežastis ir apie teisę teikti skundą EDAPP pateikimą, jos nepateikti arba atsisakyti ją pateikti tol, kol dėl pranešimo apie apribojimą būtų panaikintas jo poveikis. Vertinimas, ar tai būtų pagrįsta, atliekamas kiekvienu konkrečiu atveju.

9 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁽¹⁾ 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).

Priimta 2022 m. balandžio 4 d. taikant rašytinę procedūrą.

Valdybos vardu
Marko GAŠPERLIN
Pirmininkas

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

■ Europos Sąjungos
leidinių biuras
L-2985 Liuksemburgas
LUXEMBURGAS

LT